

17. SZÁM

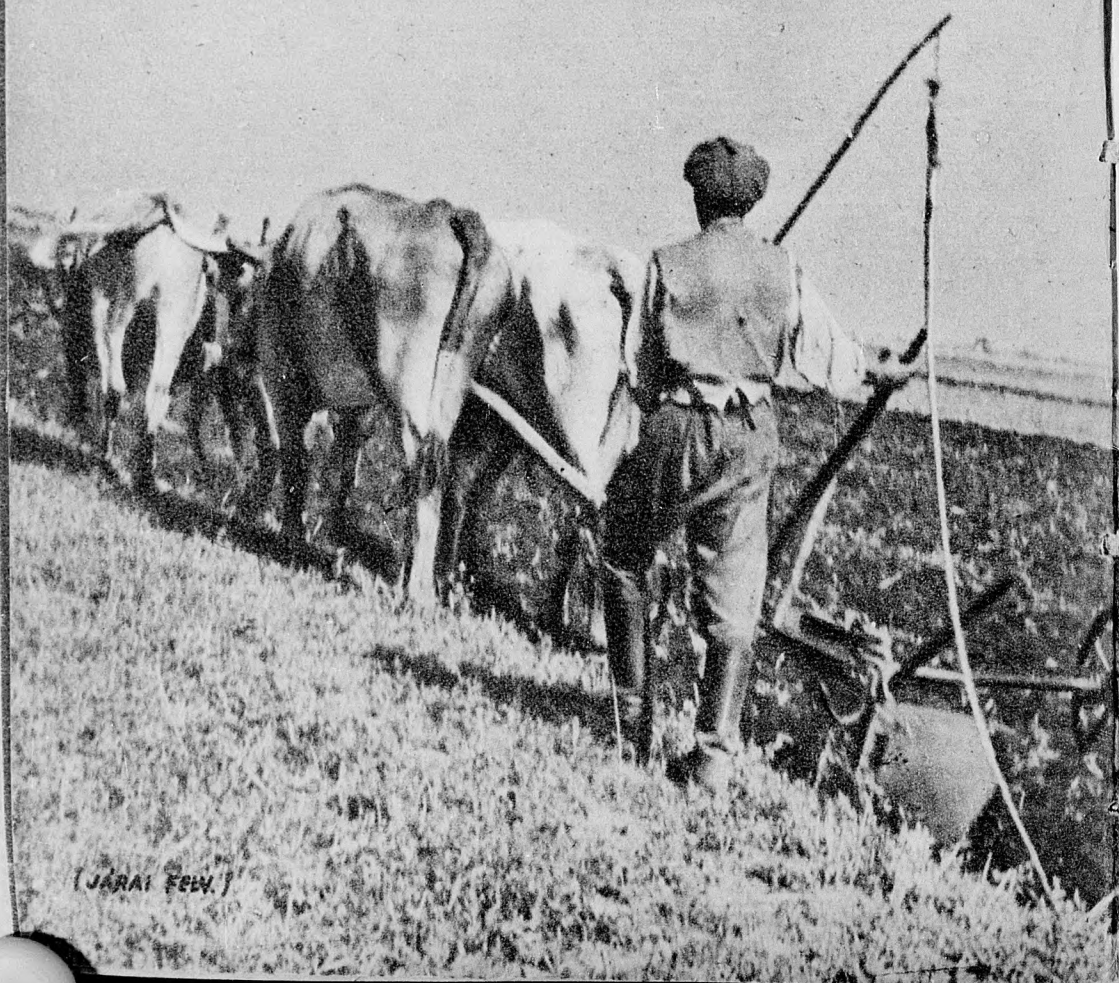
Délibáb

34
FILLÉR

Margot Hielscher,
a MUZSIKÁL A MULT c.
Ufa-Bavaria-film egyik
női főszereplője

RÁDIÓMŰSOR
MÁJUS 8-TÓL 14-IG

Tavaszi szántás

(JÁRAI FÉLV.)

70

gyár
elvi
hog
legn
nyer
is a
tém

kin
de
gyá
vár
évt
szé
A
szí
he
fil
ma
les
m
kö
ta
él

ke
ké
m
hu
el
ny

p
m
g
m
z

Délibáb

Művészeti, Irodalmi,
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944
május 6.

19. szám

*

Történelmi és irodalmi filmek

gyártását szorgalmazzuk már évek óta, hogy a magyar filmművészet a szórakoztatás elvi szempontján túl megfelelően kulturális feladatainak is. Soha nem mondtuk azt, hogy a magyar filmek kizárólag csak komoly problémákkal foglalkozzanak, hiszen a legnehezebb időkben is nélkülözhetetlenül szükség van a mulattató vígjátékokra, könnyed operettekre. Semmi mást nem kívánunk, mint azt, hogy a legkönnyebb filmдарabok is avatott író keze alól kerüljenek ki és százalékban ne haladják túl az irodalmi értékű, témában is fémjelzett filmek számát.

Bátran állíthatjuk, hogy a magyar történelem, a magyar irodalom kimeríthetetlen kincsháza és a jelen ezerarcú, sokszor pehelykönnyűen vidám, néha pedig mázsássúlyú, de minden esetben életizű problémái olyan végtelenül sok témát kínálnak, hogy filmgyártásunknál százszer nagyobb filmkészítés is évtizedekig élne belőle. Rengeteg téma vár megfilmesítésre, csak választani kell közülük! Örömmel láttuk, hogy az elmúlt két évben egyre fokozottabb mértékben érvényesült a helyes kiválasztás elve s máris néhány szép irodalmi és történelmi filmmel gazdagodott a magyar játékfilmtár. Ez a helyes út! A magyar filmművészetnek a mai történelmi napokban végtelenül fontos, hatásában szinte felmérhetetlen hivatása van. A megtisztult, megújodott magyar élet nem tűrhet léha, üres frázisokkal, buta viccekkel, érzékiségre spekuláló, üzleti számítással készült filmeket. Ma, amikor minden szónak, minden leírt betűnek hivatása kell legyen, a magyar film sem bujhat a szórakoztatás jelszava alá s nem lehet hűtlen azokhoz a kötelességekhez, amelyeket a művészileg, erkölcsileg és egyben nemzetpolitikailag értékes művészeti ágak képviselnek. Éppen ezért legyen törvénye a magyar filmgyártásnak a következő elv: szórakoztasson a magyar film, de úgy szórakoztasson, hogy a szórakoztatás mögött mindig ott duzzadjanak a magyar föld, a magyar fajta és az építő magyar élet problémái.

Mindezt természetesen úgy érhetjük el csak, ha filmtermelésünket felére csökkentjük és időt hagyunk arra, hogy a filmek művészi és technikai munkásai nyugodtan készíthetik el a filmeket. Legkevesebb egy hónap szükséges egy jól kidolgozott, igazán művészi film előállításához. Készítsünk tehát az eddigi negyven-ötven film helyett húsz-huszonöt filmet megfelelő idő alatt és megfelelő költséggel. Amennyiben pedig a filmek előállítási költségeire nem állna a gyártó vállalatoknak elég pénz a rendelkezésükre, nyujtson segédkezet az állam.

Végül pedig ismételtlen megsürgetjük a filmakadémia felállítását! Komoly utánpótlást csak úgy remélhetünk, ha a fiatalság kellő irányítás mellett, megfelelő tanulmányok elvégzése után kerülhet bele a filmgyártás bonyolult művészeti és technikai gépezetébe. Ha mindez megvalósulhat, amit felsoroltunk, akkor remélhetjük, hogy a magyar filmművészet valóban az új Magyarország egyik legfontosabb kulturális tényezőjévé nemesül.

DÁLOKY JÁNOS

Őfelsége a MAMA

Hangulatos darabbal kapcsolódott bele az Új Magyar Színház a színházi szórakoztatás gépezetébe. Vaszary Gábor szövegével, Eisemann Mihály zenéjével indult hódító útjára az „Őfelsége, a mama” című mesecoperett Fedák Sárral a főszerepben.

A darab a szabványos operettkereteken túl kedves, hangulatos, kerek mesében találja két fiatal szerelmes romantikus történetét. Izabella, anyacsászárnő (Fedák Sári) fia, Frigyes herceg (Palotás Imre) vonakodva válik meg Párizstól és táncosnőszerelmétől (Harcos Irén), hogy császári mamája kívánságára a birodalom érdekeit támogató házasságot kössön Balambéria királyának (Sóltly György) leányával, Krisztina hercegnővel (Mednyánszky Ági). Végül mégis enged anyja kívánságának és hazautazik. Hogy a romantika teljes legyen, a kis hercegnő kocsija elakad és csak egy készséges kovácsmester segítségével, lóháton a kovácsmester ruhájában érkezik meg utolsó pillanatban. A fiatalok első látásra megszer-

A szerelmesek (Mednyánszky Ági és Palotás Imre)

lik egymást s amikor fel-fedik kilétüket, boldogan egyveznek bele a házasságba. A házasságkötés meg is történik, amikor a nászéjszakáján az operett iratlan törvényei szerint bekövetkezik a „szörnyű” bonyodalom. Egy vénasszony leveléből kiderül, hogy a császárnő fiát egynapos korában kicserélték a kovácsmester fiával, így tehát a vérszerinti herceg a fiatal kovácsmester (Peltes Ferenc). Hogy a bonyodalom teljes legyen, megjelenik a

Őfelsége, a mama (Fedák Sári)

herceg párizsi szerelme is és jogait követeli. A szakítás most már elkerülhetetlen, a fiatalasszony hazautazik édesapjához. A házasság-bontásból természetesen a legkomolyabb diplomáciai bonyodalomak származnak. Hála Istennek, nem azért operett az operett, hogy az

Az anyacsászárnő és az újdonsült fiatalasszony (Fedák Sári és Mednyánszky Ági)

ilyet
szer
A k
szet
nag
ziáj
herc
eltű
dog
a c
özve
gyo
kov
meg
A
Gáb
buk
lats
hely
A d
hál
kít
A
mé
ma
mü
elő
ene
kap
lin
ma
dál
Ag
Üd
col
me
Cs
va
me
he
In
rü
ba
ké
m
né
tá
ko
ac
be
ne
ne
ex
g
sá
é
v
t
I
le
r
fl
I

ilyen bonyodalmak könnyű szerrel meg ne oldódnának! A Kovácsmesterről természetesen kiderül, hogy csak nagyravágyó anyja fantáziájában cserélték el az igazi herceggel. A viharfelhők eltűnnek: a fiatal pár boldogan talál újra egymásra, a császárnő összebékül az özvegy királlyal, az elhagyott táncosnó pedig a Kovácsmester karján indul meg a boldogság felé.

A vázlatos mesét *Vaszary Gábor* szinte percenként felbukkanó ötletekkel, mulatságos, nevetésreingerlő helyzetekkel tűzdelt meg. A darabhoz *Eisemann Mihály* szerzett fülbemászó, kitűnő operettzenét.

Az operett főerőssége természetesen *Fedák Sári*, a magyar színpadok örökifjú művésznője. Mozgásából, előadásából sugárzik az energia és frissesség. Megkapóan közvetlen és lebilincselően kedves. A hatalmas szereplőgárda élén *Fedák Sári* után *Mednyánszky Ági* az operett üdvöskéje. Űde, bájos, remekül táncol, egyszóval egycsapásra megnyeri a közönséget. Csak a hangocskája lenne valamivel erősebb. Kellemes meglepetést keltett a herceg szerepében *Palotás Imre*, a vidékről Pestre került fiatal bonviván. Hangban, játékban fejlődés-képes. *Harcos Irén* remek temperamentumú színésznő, aki az elhagyott táncosnó szerepében érdekes, egyéni ízű alakítást adott. *Pethes Ferenc* ismét bebizonyította, hogy kitűnő komikus. A rendkívül népes szereplőgárdából kiemeljük még *Solthly Györgyöt*, *Pataky Miklóst*, *Harsányi Rezsőt*, *Vay Ilust* és *Fülöp Violát*. Kedves volt a tehetséges *Eröss Éva* táncszáma.

A rendezés munkáját *Inász Aladár* végezte. A díszletekért *Báthly Istvánt*, a ruhákért *Csantavéry Irént* illeti a dícséret. A zenekart *Fest Vidor* vezényelte.

D. J.

Balambéria királya és a válófélben lévő asszonyka
(*Solthly György* és *Mednyánszky Ági*)

(Szécsy jel.)

A hercegnő lórapattan (Mednyánszky Ági és Pethes Ferenc)

Az elhagyott táncosnó jogait követeli ((Fedák Sári, Harcos Irén és Harsányi Rezső)

Fedák

e is és
kítás
en, a
tazik
asság-
sen a
háciai
znak.
azért
gy az

az új-
Fedák
Ági)

TALÁLKOZÁS

IRTA: IJJAS ANTAL

A taps dörgése — áradva és apadva, mint valami vihar — utánuk hatolt még itt is, amikor a szűk körlepcső csattogó, rozsdás acéllemezein lefelé mentek: a vidéki színház öltözői a színpad alatt voltak elhelyezve és amikor leértek arra a zárt, levegőtlen folyosóra, amelynek kétoldalán az öltözők ajtói nyíltak, a fejük felett újra dübörögni kezdett a mennyezet. A vendégszereplő társulat operettkarának a táncleckéket kellett megújráznia.

— Boesásson meg, doktor úr — mondta a színházi tiltkár annak a fiatal férfinak, akil lekalauzolt a sötétsárga bizonytalan világításban úszó mélybe, — be kell jelenenem. Nincs sok idő a következő jelenetig és Mária talán csak később akarja fogadni.

A fiatal, magas, kissé nyugtalan férfi bólintott és egyedül maradt a folyosó közepén; valahogy ugyan másképpen képzelte el azt a módot, ahogyan egy mindig utazó staggione-társulat énekesnőjéhez be lehet jutni. Ha nem mondja meg, hogy tanár és a helyi lapnak erre az előadásra kiküldött művészeti munkatársa, aligha engedik ide, az öltözők közé.

Fenn ritmikusan és recsegve dübörgött a jamennyezet, az ének nevelő sikolya kristályos árként ömlött alá tagolatlanra összemosódó hangjaival s néha hallani lehetett a zenét is, amint csengő és magas ütemei a maguk fanyar hőmpolygésébe mosták az éneket. Az öltözők nyomorúságos folyosójának villanyai reszkettek a tánc felettük lejtő dobbanásaitól.

Az ajtó kitárult és a tiltkár ugyanazzal a társaságbeli és közömbös udvariassággal, amelylyel fogadta, ezt mondta:

— A művész nő szívesen fogadja — s azzal meghajolt és ment, ő pedig a farkában dobogó szívet kopogtatott a lakkozását nagy kerek foltokban hullató ajtón. Most már örült, hogy a tiltkár lekísérte és bejelentette, mert ha egyedül jött volna le kopogtatásra emelt keze ottmaradt volna a levegőben. A sápadt és sötét-kéken rezdülő világosságban csak most látta meg az ajtón a keskeny névjegyét, még a régilt, amelyet olyan jól ismert s rajta a nevet, mint valami súlyosan lebegő akkordot: Orgonista Mária.

De az ajtón túlról már felhangzott a „Szabad!” és ő a következő pillanatban oit állt az öltöző sínár világosságában s a fiatal leány, aki elébe jött, nyugodtan nyújtotta feléje keskeny, kecses, hűvös gyerekkézét. A termete mintha magasabb és érettebb volna, de egyébként egészen a régi: a fekete haj,

az óriási fekete szem s a keskeny, okos és gúnyos zöldsbarna arc.

— Isten hozott! — mondta a leány ugyanazon a nyugodt, hűvös, tiszta hangon, amivel régen, a néhány évvel ezelőtt ködösen derengő múltban szokta volt fogadni még fenn Budapesten, a Sziget-utcai ház keskeny, sötét előszobájában. „Isten hozta!” — az az ő szokott köszöntése volt; akkoriban egész ismeretségi köre sokat gúnyolódott az ódon és vidékies ízü köszöntésen. Most is úgy köszönt, mint régen és most is tegezte a férfit, mint régen, de óriási fekete szem minden kíváncsiság és megilletődöttség nélkül nézte a férfit, aki közös egyetemű hallgató évek alatt majdnem a végéigye volt, most pedig vidéki tanár és műkedvelő újságíró.

— Foglalj helyell! Ugy látszik nagyon meg vagy lepődve, hogy láthatsz.

Száraz, poros meleg volt, a gőzfűtés ma este működött valahogy, de azért a levegőben ott volt az egész hosszú télen át fűtellen és gazdátlan vidéki színházépület nyirkossága és fagyja.

— Meg akartalak nézni! — mondotta bocsánatkérően a férfi és nem ült le.

A leány is állva maradt, tarka spanyol ruhájának fantasztikus pompájában tündökölve. Elnevelte magát:

— Hát nézz meg! De azért nem szeretem, hogy olyan tragikus vagy!

Alig volt három éve, hogy elváltak, a legapróbb részletekig emlékezett rá mindkettő, hogyan. A Berlini-térre nyitló nagy tejesarnokban vacsoráltak, odakünni a poros, szürke alkonyatban már lángoltak az utca villanyfűzerei, az autók és villamosok áradása, mint valami türelmellen, remegő vérkeringés tüktetelt a város forgalmának ebben a vastag ércsomójában. Köztük akkor már feszült volt a helyzet, a beszélgetés akadozott s szívesen engedték, hogy látszólag a villamosesegés hangzavara és az autók hisztérikus szirénái szaggassák meg. A nyitott ajtón át becsapott a levegőben opálosan úszó olaj- és benzinszag. Mindkettőjükben azonnal, amikor az emlékezet erre kapesott, ezek a külső körülmények merültek fel, hogy ne kelljen gondolniok arra a kínos és megalázó vitára, amely ezzel a találkozásával ért véget. A fiút akkor már hívták haza szülei: már végzett, nincs értelme, hogy ott költi a pénzüket és szerkesztőségekben próbál elhelyezkedni; azzal a leánnyal is várjon egy kicsit; jöjjön mindenekelet haza, nagyjából biztos, hogy elhelyezik. A leány, pedig akkor már a színiakadémiára iralkozott át a bülesé-

szelet karról, ahol megismerkedtek; ideges volt, tele a bizonytalan jövő nyugtalanságával és nem akarta ambícióit ahhoz kötni, hogy a fiút kinevezik-e a vidéki városban, vagy sem.

Igy azután elváltak.

Most ott álltak egymással szemben, a fiún a családi jómód, a fixfizetéses, nyugodt élet vonása, a leánynon pedig az, amit erről szóló vitáikban mindig felvetett neki: a hajszoltság, nyugtalanság, zaklatott élet, nyomorúság; három év után még mindig csak vidéken vászkodik, hozzá nem is egy helyen, hanem vándor szintársulatnál... És mégis a férji volt nyugtalan és megalázott, amikor szembenéztek. Mikor belenézett a lány arcába.

Ez az arc tulajdonképpen nem a régi volt, hanem újabb, elmélyültebb és érettebb; s volt benne valami nyugtalanító és hatalmas.

— Bocsáss meg!
— mondta a leány egyszerűen és természetesen. — Még nem fejeztem be és nem-sokára következik a jelenésem.

Leült a háromrészes nagy, kopott tükör elé és dolgozni kezdett arcán, sietve és gyororkoltan, a férji is csak a tükörből látta arcát s ebből a tükörből visszanéző arccal beszélgetett. A gátlásnak mindkettőjüknél vége volt, gyorsan és lázasan beszéltek a gyors és lázas arcfestés tempójában; feleltük a tánc, ének és zene foszlányai, az ablakra a télvégi eső zúdult: „Hogyyag?” — „látod, csak így (s a leány sovány karjai magára intenek és szét); még így; másfél év óta vidéken. Éste?” — „Csak valahogy. Vidék!”

Fajlott, sutlogó hangú beszélgetés szinte kísértetiesen a tükörben lebegő barna, keményvonású, ma már bájtalan, de lenyűgöző arccal. A férji szeretné fölébekerelkedni, annak a különös megalázottságnak, amely forrón és szárazon égíti arcát; szeretné odavetni: „Ugye, még nehezen megy! Néha még éhez is. Igazam volt! De nem meri. Tulajdonképpen miért is jött ide?”

Déliab

Kopognak, de a leány nem mondja szabad, csak felül és így szól mélyen megcsendülő hangon:

— A jelenésem!

Egy pillanatig áll még, azután belenéz a tükörbe, az arca újra onnét villan vissza a férjira és szól kísérteties biztonsággal.

— Néha még éhezem is! De ha az arcomat játom, akkor tudom, be fogok érkezni!

A következő pillanatban eltűnt s a férji ott maradt összeszorult torokkal.

Még azt is eltalálta a leány, amit ő az arcáról gondolt: hogy ez az arc nem egy operett-színész nő arca, hanem más műfajú hatalmas és érett körvonalai derengenek mögötte. S egy hatalmas lélek és hatalmas ember arca; évek óta éhez, még ő nem mert rászállni a hullámokra írni álmaival, inkább választotta a családi jómódot, a fixet. Nem tudott szenvedni, mint ez.

Mint valami elbűvölt, bámult a félig nyitvamaradt ajlóra. Megvárja? Nem, erre a keggellen telitalálatra nem lehet választ, s a fájdalom marón égett benne: ez a leány szerette őt valamikor, ez a fájdalmas, hatalmas és éretarcú leány... s a lábai mintha ólomcipőket viselnének, vitték végig a folyosón, ahol hideg bűz lebegett, a szűk lépcső vastappjai csikorogtak és csatlógtak léptei alatt. Most már tudta, hogy az írásaira még

A malom

Áll a régi malom. Fekszem hanyatt.
Harmatot, fényt a régi hajnal ad.
Hűvös, paesirtazengő reggelen
ma minden bűnőmet eltemetem.

A esengő, gyermekkori bűvölet
mint síkló gyík, nesztelenül követ.
Itt fogtam, lestem lepkét, bogarat,
friss vízzel zarmatolt a patak.

Az ámuló délvárás idején
bőröm perzselte friss tavaszi fény.
Zengése bennem máig megmaradt,
csak kiapadt — a csobogó garat.

Bűzát talán többé nem örölkök,
a küllőknek forgása sem örök,
rozzant már az öreg malomkerék,
de harmat és fény még maradt elég.

Harangoznak odaát a falun
és én lecsukom zöld, fakó zsalum.
Minek is néznék ki az ablakon?
Áll a malom s én egyedül lakom.

KOMJÁTHY GYÖZÖ

ha közlik is őket, mért mondják vonakodva: „Tehetséges, de...” Nem vállalta a szenvedést, nem vállalta a szenvedést! — s a taps dörgése áradva és apadva, mint valami vihar, utánahatolt ide is, ahol magányosan álldogált a homályos, sárga fényben. Légvonal volt, jéghideg áramlás, tele az ammoniak éles szagával, ő pedig megalázva és megkisebbedve álldogált és azon gondolkozott, mit válaszoljon saját magának.

FILMKRITIKÁK

Ártatlan

Bűnügyi film

A bemutatót megelőzően azt híresztelték, hogy ez a francia film az amerikai gengszterfilmeket gúnyolja ki szellemesen. Kiderült, hogy halálosan komolyan írták és rendezték. Rablók, tolvajok, csempészek lankadatlanul zord arccal járnak-kelnek a színen, amíg a végén megnyugtató befejezőként valamennyiüket kivégzik. Kokaintanya, gyermekrablás, revolveres harc a banditák és rendőrök között, gyilkosság, tűz, gáz, golyó hő tálalásban szerepelnek az elavult filmben s a sok izgalmat csak Noel-Noel együgyű, bárgyú figurája fékezi s a bosszankodást az elrabolt gyerekek csicseregése enyhíti némileg. A franciák a tőlük megszokott igényesség helyett ezúttal arra törekedtek, hogy a filléres bűnügyi ponyvaregények kedvelőinek ínyét csiklandozzák.

Szerelmi riadó

Alida Valli
vígjátéka

Régi békebeli tárgyú, szórakoztató és amellet gazdag kiállítású olasz film. Legnagyobb vonzóereje Alida Valli szereplése, aki a budapesti közönséget is meghódította már. Ellenállhatatlan kedvességgel alakítja az ismeretlen kis baletláncosnőt, aki semmiképpen sem tud előtérbe kerülni, míg a herceg, az operaház mecénása egy alkalommal majdnem elgázolja s a kocsiján viszi a színházhoz. Azonnal megváltozik a helyzete, sztárt csinálnak belőle, mert azt hiszik, hogy a herceg érdeklődik iránta. Ettől kezdve finoman, könnyedén bonyolódik a vígjátéki történet: a herceg és egyik hadnagya, aki szerelmes a leányba, vetélytársak lesznek. Egy frappáns, újszerű fordulat áll helyre az egyensúly, mire a szerelmesek egymásé lesznek. A herceget Carlo Lombardi, a hadnagyot Antonio Centa játsszák jó kedéllyel, igazi francia vígjátéki stílusban.

A fekete ember

Trópusi film-
dráma

A film francia Szudánba vezet, ahol az egymásrautalt emberek felebaráti, meghitt közösségben élnek. Egy helyőrség parancsnoka, az őrnagy (Victor Francen, a franciák szakállas bonvivánja), az ezredorvos (Harry Baur) kerülnek előtérbe, majd a Párizsból Szudánba érkező előkelő közéleti személyiség szép fiatal leánya (Annie Dueaux). Az őrnagy és a leány között nemes szerelem szövődik, azonban mielőtt esküvőjüket megtarthatnák, tragikus fordulat következik s ettől kezdve a filmdráma komorrá változik. A végén, amikor a helyzet már szinte jóra fordul, a váratlan, keserves befejezés kielégítetlenül hagy. A jól fényképezett, gyors lüktetésű, mozgalmas film színjátszás magasiskoláját nyújtja. Az említett három főszereplő alakítása a legjobb színvonalon áll. A francia filmeknél oly sokszor tehetetlennek számító, tulságosan sok párbeszéd ezúttal részben a kiemelkedő színészi alakítások által nyer igazolást, részben pedig az eleven rendezés gondoskodik arról, hogy a túlzottan párbeszédos jelenetek ne váljanak fárasztóvá.

Kállay István

Új hírek a filmvilágból

Wlassics Gyula báró kultuszállamtitkár, a Nemzeti Filmbizottság elnöke hosszabb szabadságra ment. Helyette Balogh László dr. miniszteri tanácsos, a bizottság főtthkára intézi a magyar filmügyeket. A jelenlegi színművészeti és filmművészeti kamara át-szervezése folyamatban van s az önálló filmkamara rövidesen megkezdí működését, élén az új elnökkel, a kinevezett kormánybiztos irányítása mellett.

*
A budapesti Franco Velani Dionisi olasz fascio dísztermében mutatták be az első fascista köztársasági filmhíradót, amely az új hadsereg alakulatainak eskütétele alkalmából készült egyik olaszországi városban. Ismeretes, hogy nemrégiben vetették harcba Nettunónál és Cassinónál a köztársasági hadsereg első zászlóaljait. Ez a hadsereg jelenleg félmillió főből áll, felszerelése korszerű, jobb, mint amilyen a királyi hadseregé volt és harci szelleme is kitűnő. Az a lelkesítő cszme vezetí katonáit, hogy felcsejmeljék a megcsúfolt, elárult lobogót. A bemutatót a közönség nagy tetszéssel fogadta s mindannyiszor

Szörényi Éva a Madách-filmben

szörényi filmhíradót, amely az új hadsereg alakulatainak eskütétele alkalmából készült egyik olaszországi városban. Ismeretes, hogy nemrégiben vetették harcba Nettunónál és Cassinónál a köztársasági hadsereg első zászlóaljait. Ez a hadsereg jelenleg félmillió főből áll, felszerelése korszerű, jobb, mint amilyen a királyi hadseregé volt és harci szelleme is kitűnő. Az a lelkesítő cszme vezetí katonáit, hogy felcsejmeljék a megcsúfolt, elárult lobogót. A bemutatót a közönség nagy tetszéssel fogadta s mindannyiszor

Daróczy József rendezí a „Vihar után“ c. új magyar filmet

Hilde Krall és Werner Hinz a „Nagyváros“ c. Berlin-film főszerepében

felzúgott a tap, ahányszor Graziani marsall honvédelmi miniszter alakja megjelent a vásznon.

*
Elkészült a „Zörgetnek az ablakon“ című magyar film, amely eltér az utóbbi időkben sablonossá vált, üres, mondanivaló nélküli fajsúlytalan filmektől, komoly kérdéseket vet fel s azokat sikeresen oldja meg. Hőse a fiatal orvos (Szilassy László), aki előtt megnyílik az érvényesülés útja, szanatóriumot nyíthatna Budapesten, ő azonban maga előtt látja szülőfaluját, ahol az emberek sokasága pusztul el, mert nem juthat kellő időben orvosi segítséghez. Győzedelmeskedik benne a fajszeretet, a hivatástudat, lemond a gazdagság lehetőségeiről, visszamegy falujába, ahol teljes erővel veszi fel a harcot a ma-

gyar nép egészségének megvédése érdekében. A filmet a mostanában alakult „Árpád“ vállalat gyártotta.

*
Az Ufa filmet készített Schumann éltéről. A nagyszabású filmalkotást először a kiváló zeneköltő városában, Zwickauban mutatták be.

*
Argentina tiltakozott egy olyan északamerikai film forgalombahozatala ellen, amely a délamerikai viszonyokkal foglalkozik. Mivel Argentina nem áll diplomáciai kapcsolatban Északamerikával, tiltakozását más délamerikai diplomáciai testületek útján jelentette be.

*
Leni Riefenstahl, a híres német filmrendezőnő férjhez ment.

Búcsú a művésznőtől

Kedves Művésznő!
Búcsúzom Öntől, aki otthona pamlagján
himzett pizsamájában fényképezlette le ma-
gát és raffinált ajkmozdulattal fújta a
füstöt hosszúszerű cigarettaszípkájából. Ön
nem fog nekünk többet nyilatkozni arról, hogy
nem fog dicsekedni a nyers paradicsomot és
nem fog dícsereket hozott egy diplomata ismerőse
Párizs legexcentrikusabb bárjából. Nem érde-
kel bennünket már az a világ, amikor hasá-
dok jelentek meg arról, mit csinálnak a mű-
vésznő cicái, kutyái, de arra sem vagyunk kí-
váncsiak, milyen pikánszű pletykák forognak
szájon önagsága körül. Ennek most, a komo-
lyabb idők jöttével vége van, mint ahogy nem
vagyunk kíváncsiak arra sem, a szekszepil-
vágyú dízőznek mi a kedvenc étele.
Művésznő, az idők megváltoztak. Mindent
komolyabban és több felelősséggel kell csinál-
nunk, a maga kis vagy nagy posztján is érez-
nie kell a hivatás kötelező parancsait. A szí-
nőnek ma olyan ideálokra kell gondolnia,
mint Deryné ifjasszony, Laborfalvi Róza, aki-
ket nem fényképeztek ragyogó budoárjaik mé-
lyén, hanem, akik ekhós szekereken döcögtek
a magyar országutakon, hóviharban, esőben,
kánikulában, mint a magyar művészet vándorai.
Ezeket a nagyjainkat nem érdekelte
más, csak a magyar nyelv, a magyar kultúra,
a magyar szó, s valóban Thália papjaként
járták be az országot, gyakran anyagiakban is
szűkölködve, egyedül a művészet szépségeinek
és ebben a küzdelemben részt kell venni annak
élték. Ma a magyarság élet-halálharcát vívja
ki magát, ha azt állítjuk, ma a színész is
katona, a színpadon estéről-estére kell, hogy
a közönségben tartsa a hitet, a meggyőződést,
a szebb, jobb magyar jövőért.
Azok az idők adjanak nekünk példaadást,
amikor a rivalda fénye a petróleumlámpa
lángja volt és ilyen egyszerű, szegényes szí-
npadokon is diadalmasan ragyogott az új uta-
kat kereső magyar dráma régi nagyjaink lel-
kes színjátszásában.

DIÓSZEGHY MIKLÓS

DÉRYNÉ

Margot
Hielscher

Muzsikál a mult

Olga Csehova és Theodor Loos

Ujszerűen, ötletesen egybe-
forrasztott epizódsorozattal
idézi fel ez az Ufa—Bavaria-
film egy élete delén levő
szép asszony multját. Ezt
a szerepet Olga Csehova
alakítja. Mellette ki-
váló német színészek,
mint Ferdinand Marian,
Hilde Hildebrand, Theo-
dor Loos, Rudolf
Prack és a mostanában
feltűnt tehetséges fia-
tal Margot Hielscher
játsszanak az érde-
kes filmdrámában.

Igy néz ki egy „katonai célpont” a légi gengszterek orvtámadása után

LÉGI GENGSZTEREK ÉK GYŐRI LÁTOGATÁSA

Emberi szív nem felejtethi el soha azt az elvetemült gazságot, amellyel a dicső Amerika mai követői a néger légi gengszterek Győr városa és környéke ellen elkövettek. Ártatlan kisgyermek halálának, a női aljasságok, a véresarév asszonyok, öregek halálhőrgésének, a sok zokogott segítségért a minden emberre kiterjedő képzületet felülmúló gyáva és galád, gyilkos támadás ellen. Békés kis munkásházák dőltek romba a dollárbérencek aljas rombolása nyomán és a halottak, a sebesültek emléke kitörülhetetlenül belénk égeti a bosszú, a megtorlás vágyát. Nem katonák, gyilkosok, Amerika sörredéke öntötte a halált ezekre a szelíd, békés kis munkásházákra és ez az egyetlen támadás is elegendő arra, hogy a világ minden kultúrebere örök megvetéssel sújtsa az asszonyokat, gyermekeket, munkásokat gyilkoló pökhendi, amerikai barbárokat.

Szegény munkások utcája a bombavető amerikai orgyilkosok támadása után

A kibombázott győri kisemberek, munkások átveszik az azonnali gyorssegélyt

Igy bántak el az amerikai „kultúra” néger követői a békés magyar munkásházákkal

Mit vétett ez a kis ház az amerikai gengsztereknek? Így céloznak a légi kalózok (Hszd. felvételei)

Katicabogár

REGÉNY. — IRTA: BIBÓ LAJOS

Bendegúz már hármát nyelt. A negyedik után végre kinyögte:

— Igen.

Böcögőné egyszeribe észbekapott.

— Mit állsz akkor itt! — ripakodott rá. — Szaladj át rögtön Juhászékhoz, nézd meg, otthon van-e Juliska. Mondd meg neki, hogy megyek én is, csak előbb beszólok Döngicsérékhez.

Szélvészént rohant vissza a konyhába.

— Hamar! — lökte hátra Rózsit, a leányt, aki éppen a hagymát vágta. — Hamar a pettyes ruhámat meg a szalmakalapot!

Lázás türelmetlenségében nem tudta megvárni, míg a cseléd leteszi a kést.

Futott a ruhájáért.

Juhász Feri? — rántotta ki a szekrény ajtaját. Hazajön Kabára?

Pillanat alatt átöltözött, fejére csapta a kalapját s szaladt Döngicsérékhez. Az adótárnokné lekvárt főzött, közben Kósa Terikével, a tanítónővel beszélgetett, aki benézett hozzá egy percre.

Mikor Böcögőné félrelökte a konyha ajtajára akasztott légyfogó organtülfüggőnyt, Döngicsérné kezében megállott a kavarókanál.

— Mi történt?

Böcögőné nem kapott elég levegőt:

— Juhász Feri! Táviratozott! — lihegte elfulladva.

— Hazajön?

— Igen.

— Jézus Mária! — sikoltott a tanítónő.

Döngicsérné akaratlanul is megtörölte a kezét.

— Levelet írt?

— Sürgönyözött Szoboszlaynak.

Döngicsérnének egyszerre elnehezedett a melle. A szoba ajtajára mutatott:

— Parancsolj, lelkem — tessékelte be Böcögőné.

Érezte, a lábai felmondják a szolgálatot s összeesik, ha rögtön le nem ül.

A tanítónő már kint volt az utcán. Kovácséknál, a tisztartóéknál valósággal beesett a kapun.

— Táviratozott! — kiáltott oda Kovács Erzsikének, aki a filagória előtt ült és horgolt.

— Kicsoda? Ki táviratozott? — rezzent össze Erzsike, nem tudva mire vélni ezt a kétségbeesésnek is beillő lelkendezést, amivel a tanítónő berontott.

— Nem tudod?

— Nem.

— Nem is találod ki?

Erzsike asztalterítőt szőtt, pamutot készült felvetni a ráma. Letette a gombolyagot és most már maga is felállott:

— Talán csak nem? — mondta hirtelen elhalványodva.

— De igen!

— Juhász Feri?

— Ó!

Erzsike érezte, remeg a hangja.

— Kitől hallottad?

— Most jövök Döngicséréktől. Magdus, Böcögőné is ott van — mondta neki az ura.

Erzsike még az első meglepetésből sem oszudott fel. Minden erejét összeszedte, hogy elrejtse a felindulását. A hír a legközelebről érintette, de nem akarta elárulni a tanítónő előtt, hogy mekkorát dobant a szíve. Két év óta készült erre a napra, két hosszú esztendő óta várta ezt a pillanatot, s most felszökkent benne a diadalmas öröm, hogy nem várt hiába, a leszámolás órája íme végre mégiscsak elérkezett, szemtől szembe kerül ismét Juhász Ferivel s elégtételt vehet

magának mindazért a megáláztatásért, amit miatta el-szenvedett.

— Nos? Ha hazajön, hát akkor itthon lesz — vont vállát. — Annyi az egész, hogy egy emberrel több lesz a községben. A tanítónőt annyira felizgatta a hír, hogy már futott is tovább.

— Ezért jöttem csak! — hadarta. — Már megyek is. Pá! Majd délután átjövök.

Félóra alatt végzett valamennyi ismerősével s óra mulva az egész falu tudta a nagy eseményt.

Elek, a gyógyszerész, amikor a tanítónő neki is elvitte az újságot, hirtelen fellángoló örömeiben be akarta zárni a patikát.

— Becsukok! — csapta le a kezében lévő vazelinos tégelyt. — Bezárom a boltot. Ez kettős ünnep, ma nem árulok.

Igy sürgött, kavargott, forrt a falu, akárcsak egy katlan. Egyedül Juhász Feri apja őrizte meg nyugalmát. S amikor lebukott a láthatáron a nap, leszállt a sötétség, hogy suttogásra halkítsa a titkos reményeket és még titkosabb gondolatokat, kiment ő is a verandára és magához ölelte Juliskát.

— Eridj, feküdj le kicsim — mondta nagy szeretetének mindennél erősebb gyengédségével. — Aludd ki magadat, mert úgy löhet, hogy mán hónap betoppan.

Juliska föltekintett Juhászra. Arcán elszántság ült.

— Felőlem jöhet bármikor. Egyet azonban már most megmondok — szolt összeszorított szájjal. — Ha azért jön haza, hogy szomorúságot okozzon édesapámnak, akkor velem találja szembe magát.

Öreg Juhász homlokon csókolta Juliskát.

— Nem akar az bántani sönkít, csak éppen úriembőr, hát nem szeret bennünket — mondta furcsa hangon.

Juliska megcsókolta az öreget, aztán megindult a szobája felé. A küszöbről fordult vissza:

— Hát majd én megtanítom tisztességre, meg emberségre! — mondta fenyegetően, aztán hirtelen mozdulattal betette maga mögött az ajtót.

Öreg Juhász még kint maradt a verandán. Körülötte halkan neszelt az éj. Felnézett az égre és önkénytelenül is elmosolyodott. Lám, minden úgy megy, akár a karikacsapás. Juliskát máris sikerült megharagítania a fiára.

Vajjon tudják-e a magasságos csillagok, miért teszi mindezt, hogy becsületes ember létere mért tért most az egyszer görbe útra?

III.

Feri örült, mikor a Nyugati pályaudvar csarnokából kigördült vele a vonat. Egyszerre meg-elevenedett az elmúlt idő, amely azóta repült el, hogy Kabát otthagya. Képzletében felvonul-tatta gyermekkorának és diákéveinek emlékeit. Ujra látta a mezőt, a szülői hajlékot, a falu öreg templomát, a csöndes beszédű, egyszerű embereket, az iskolát, tanárait — és szívében elcsordult az örökre eltűnt ifjúság bűja.

Ferinek Juliska jutott az eszébe. Nem látta még a lányt, csupán hallott róla.

Tovább fűzte a gondolatait s váratlanul egy másik lány alakja — az Erzsikéé — ködlött fel előtte. Pillanatra összereszt. Semmi, hallgattatta el a szíve alatt megmozduló nyugtalanságot. Ha megérkezik, egyszerűen átmegy hozzájuk, köszönti és ezzel vége. Ami elmúlt — elmúlt. Egyikük se támaszthatja fel többé azt, ami egyszer meghalt. Ő két évvel ezelőtt, amikor utoljára talál-koztak, bevallotta neki, hogy szereti. Megkérte a kezét, de a lány, aki akkor még azt hitte, a jövő-jét kockáztatja, ha meghallgatja, azt felelte, egyelőre kikapcsolt mindenféle szerelmet és ház-aságot a terveiből. Színésznő akart lenni. Ugy képzelte, két év alatt meghódítja Pestet. Ráér akkor is férjhez menni, ha majd gazdagság, hírnév és dicsőség övezi. Nemsokára azután valamennyi reményében csalatkozva, távolabb a sikertől és az érvényesüléstől, mint valaha, maga is belátta, nem született művésznő. Búcsút mondott Pestnek és hazautazott Kabára. Onnan írta meg, otthon van és várja. Ő azonban most már udvariasan ugyan, de a leghatározottabban elhári-totta magától az elkésett igent.

A vonat száguldott tovább, város város után maradt el, s Feri csak akkor rezgett föl álmodozásából, amikor a gyors Kétegyházán megállott.

Ácszállt a battonyai vonatra és félóra múlva feltetszett a távolban Kaba. Szíve megdobbant, amikor megpillantotta a falu szélén a vörös téglafalú, barna cseréptetejű Juhász-kúriát. Elrúgódott, gyerekes örömmel ugrott le a kocsis lépcsőjéről, amikor a vonat begördült az álmos kis falusi állomásra. Magához intette az egyik közelben ácsorgó talicskást, lehozatta vele a poggyászatát, aztán nekivágott a falu alatti gyalogútnak.

Zavar és megindulás nélkül akart átesni a viszontlátás örömein s amikor hazaérve, megállott a verandán, hangos aggyonistennel köszöntött be a házba.

Nem felelt senki. Belépett az ebédlőbe.

A nap betűzött a szobába s a sugarak ezüsthényel hintették teli a festett padlót. A falakat nem édesítette sok kép, a padlót nem borította sok szőnyeg, a szoba azonban még így is barátságos derűt árasztott magából. Meglátszott mindenben, a háznál fiatal lány van, az ügyel a rendre és a tisztaságra, annak a gyengéd, de határozott ízlése uralja az egész lakást.

A talicskás is megjött és beszólt, hogy itt van, Feri kifizette, aztán kiment a verandára és hátrakiáltott:

— Halló! Nincs idehaza senki?

— Jövök! — hallatszott a hátulsó udvarból egy leányhang.

Juliska volt. Már nyitotta is a kertajtót. Amikor meglátta az idegent, pillanatra visszarebbent.

— Kit tetszik keresni? — kérdezte, amikor előrejött.

Feri maga is megszeppent. Eladta volna édesapja a házat? Nem jó helyre jött? Ki ez a lány? Soha ilyen bársonyosan meleg, ezüstcsengésű hangot nem hallott. Soha ilyen szőke, csillogó haját, ilyen búzavirágkék szemet, ilyen felhőtlen, sugárzó arcot, ilyen törekeny és mégis tökéletes termetet nem látott.

Nem tudta, mit feleljen hirtelenében. Ennyit mondott csak:

— Az apámat!

Juliska csaknem felsikoltott:

— Te vagy?

— No, hála Istennek! — lélezett fel Feri. — Már azt hittem, rossz helyen kopogtatok.

Persze, hogy én vagyok.

Odament Juliskához:

— Hanem te? — állott meg előtte. — Remélem, ezekután te is te vagy?

Juliska nem tudott szólni.

Feri felnevetett.

— Felelj hát!

— Istenem! — vergődött Juliska. — Mit feleljek?

— Mondd, te vagy?

— Mondom már.

— Dehogymondtad. Hát nem is vártatok?

— Nem. Már azt hittük, nem jössz.

Csak állt, nézte Ferit, nem tudta róla levenni a tekintetét. Magában ő is ugyanezt a kérdést tette fel, amit Feri, amikor megpillantotta. Ez lenne Juhász Feri? Ez a barnapirosarcú fiatalember? De hiszen ő egészen másnak képzelte. Szúrósszemű, reszelőshangú, érdes professzornak. Hova tette a szakállát, a szemüvegét, meg a szigorúságát? Miért néz így, miért mosolyog, miért beszél így, ahelyett, hogy gorombáskodnék?

Az ajtóhoz futott és kiszólt a konyhába:

— Hamar! — riasztotta fel Erzsit, a kis cselédet a szuszmogásból. — Mosdóvizet, szappant, meg törülközőt. De gyorsan, nem hallod? Megérkezett a fiatal tekintetes úr.

Futott vissza az ebédlőbe.

— Szóltam Erzsinek, ő majd kiszolgál, én meg elszaladok édesapáért.

Feri utána tekintett. Hm. Úgyes, ravasz, körmönfont ez a lány. Milyen hüen játszott a meglepettet és az ártatlant. Ugy viselkedett, mintha kettőig sem tudna számolni és örült volna a megérkezésnek. Hanem szépnek szép, az bizonyos, Veszedelmesen szép ez a kis áspiskígyó.

Erzsi bejött, a szoba túlsó felében megállott:

— A kisasszony azt mondja, majd ebben a szobában tetszik hálni.

Feri belépett a szobába. Szívét egyszerre gyermekes, meleg öröm öntötte el. Mosolygott az egész szoba.

Csodálta a bátorságot, amellyel a lány, a régi, elhanyagolt lakást a maga képére és hasonlatosságára átfurmálta. Alaposan megnézett mindent, aztán megmosdott és átöltözött.

Kintről már hallatszott is az apja hangja:

— Hol van?

Feri kiszólt: — Itt vagyok. Jövök!

Kilépett az ebédlőbe. Édesapja ott állott előtte. Feri azt hitte káprázik, a szeme. Apja két év alatt nemhogy nem öregedett, hanem még inkább fiatalodott. Nem változott semmit sem, csupán a fejét havazta be a közelgő tél.

Ő szólalt meg:

— Na! — lépett előre. — Hát mégiscsak elhozott a vonat!

Feri odalépett hozzá, megszorította a feléje nyújtott kezét, aztán lehajolt és megsókolta.

— Elhozott édesapám. Itt vagyok, hazajöttem.

Szabályos, meleg dióbarna arcán, fekete szemében, kicsi, de kemény száján, tiszta és nyugodt tekintetében, amíg mind édesanyja borús megejtő szépségére emlékeztetett, ott dicsekedett mindenütt az apjához való hasonlósága is.

Juliska látta, a megilletődés elvette a szavukat. Hogy átsegítette őket a meghatottságukon, megszólalt:

— Üljenek le édesapám, azonnal hozom a reggelit.

Juhász megnézte Ferit.

— Aztán? — adta fel a szót.

— Semmi különös — felelte Feri.

— Gyűtt a vonat rëndösen?

— Igen, nem késtünk.

Döngicsér rontott be elsőnek:

— Na, te lóköető, te minden tisztességes ember szégyene, te akasztófavirág te, hát mégiscsak megjöttél! — kiáltott már messziről. — Gyere ide, hadd csokoljalak fültövön.

Feri elébe lépett.

— Jó napot, Döngicsér bácsi! — rázta meg a rezessorru kis höröcsögember kezét.

Később megjött az öreg pap, meg Böcögő is, akit Szoboszlay megnyugtatott, ne féltse Juliskát, Feri csak azért jött haza, hogy kibéküljön az apjával. Vidám hangulatban telt el a nap, végehossza nem volt az ölelgetődzésnek. Feri úgy határozott magában, az első néhány napot megfigyelésre szánja. Majd ha aztán tisztába jött az apjával meg Juliskával, akkor óvatosan előkészíti az ellentámadást. Lelkében az Erzsikével való találkozás eshetőségeit latolgatta. A vonaton egyetlen kézmozdulattal elintézte az egész jelenetet, most azonban, amikor már csak percek választották el attól, hogy átmenjen Erzsikékéhez, egyszerre határozatlanság és zavar fogta el. Hanem Erzsike nem azért bukott meg a színpadon, hogy ne tudja, miképpen kell viselkednie az életben.

Amikor meglátta Ferit, elébe sietett.

— Isten hozta! — üdvözölte őszinte örömmel.

Feri kezét csókolta.

— Jó reggelt, Erzsike!

A lány, mintha csak tegnap beszéltek volna egymással utoljára, korholással kezdte:

— Mondja, kedves barátom, mióta szokás így megvárakoztatni az embert? Most kell átjönni!

Hol volt tegnap?

Feri sietett kimenteni magát:

— Tízkor érkeztem.

— Hát aztán? Ettől még átjöhetett volna.

— Nem lehetett. Este tizenegyig tárgyaltam Szoboszlayval.

Kimentek a kertbe.

— Tudja, hogy megszépült? — mondta Feri, mikor megállottak a filagória előtt.

Erzsike a szemébe nézett:

— Semmi színészkedés, kedvesem. Ne bókoljon. Két év nagy idő. Megcsúnyultam és megvénültem.

(Folytatjuk)

Zene

Jan Czieplinski

Az olasz muzsika minden színe, csillogása felragyogott azon az értékes hangversenyen, melyet az elmúlt hét végén adtak a Magyar Művelődés Házában. A hangversenyt báró Lukács Miklós vezényelte, aki hosszú éveken át élt Németországban és ott a legkomolyabb zenei együttesek élén igen szép elismerést szerzett magának. Lukács Miklós ebben az idényben visszakérült Budapestre, állandó vendégkarmestere lett az Operaházban, ahol igen nagy szükség van friss lendületre, magas zenei kultúrájára. A Művelődés Házában elhangzott Olasz-esten bizonyítottak adott kiváló karmesteri képességeiről s az est sikere a kitűnő szölistákon kívül nagyrészt neki köszönhető. Az Olasz-est vendégművészei, elsősorban Wargha Livia, Raffay Erzsi, Jámbor László, Járay József tehetségükkel, szép és élvezetes hangverseny-élményt szereztek a közönségnek.

Az Operaház ebben az esztendőben már csak egy bemutatót tart. Az utolsó bemutatót dr. Tóth Dénesnek, a kiváló, nagytehetségű zenesztétának, zeneszerzőnek Dorottya című táncjátéka kerül előadásra, melyet Jan Czieplinski balettmester ta-

Az „Olasz-est“ szereplői: Jámbor László, Wargha Livia, br. Lukács Miklós, Járay József, Raffay Erzsi

nit be a táncokkal. Tóth Dénes eddigi zenekari szerzeményeivel már több fényes bizonyítékot adott élvonalba illő képességeiről s így bizonyos, hogy az Operánál hosszú ideje hevertetett értékes műve a közönség szemében végre méltánylásra fog találni.

Az Operaház fiataljai között eddig is nagy megbecsülésnek örvendett Járay József, aki az utóbbi időben egyre szebb feladatokat kapott. Járay egyike legértékesebb tenoristáinknak s a közeljövőben a felújításra kerülő Álarcosbál Richard szerepét fogja énekelni. A fiatal énekes ösztönös szín-

játszó képességével, ideális színpadi habitusával, remek hangjával külön értéket képvisel Operaházunkban, ahol a tenor-utánpótlás gondjait lesz hivatva megoldani.

Kondorossy László, az ismert nevű fiatal zeneszerző a finomhangulatú műdalok mellett komolyértékű zenei műveivel is sokat szerepelt az utóbbi időben. A fiatal muzsikus nemrég fejezte be új nagyarányú szimfónikus alkotását. Az új zenekari művet rövidesen Budapesten mutatják be, két másik Kondorossy-szerzemény pedig nagyobb vidéki városaink zenekarával kerül előadásra. (Gy.)

Baró Lukács Miklós a Művelődés Házában az Olasz-est hangversenyt vezényli

K É P E S H Í R A D Ó

A Magyar Vöröskereszt önkéntes ápolónőinek új csoportja a Kormányzóhelyettes özvegyének jelenlétében tette le az esküt nemes hivatására

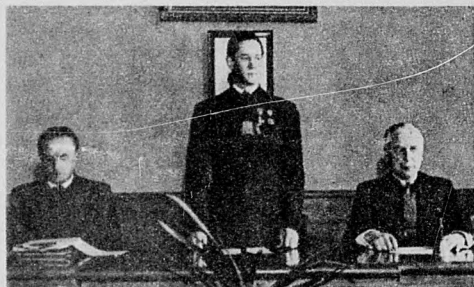
Báró Kemény Jánosnak új darabját próbálják a Nemzeti Színházban

Tasnádi Fekete Mária a kolozsvári Nemzeti Színházhoz szerződött

Kiss Ferenc Pécsen a Henschel fuvarosban vendégszerepelt

Déry Bélát ünnepélyes keretek között iktatták be Pestszentlőrinc polgármesteri székébe

Baloghy Mária igazgatónő vezetésével most vizsgázott a honvédelmi gondozónők új csoportja

Az Új Magyar Színház újdonságának két szerzője, Vaszary Gábor és Eisemann Mihály a vasfűggöny előtt

A Nemzeti Munkaközpont nagysikerű előadást rendezett az 505. hadikórház sebesült katonái részére (Könczöl felv.)

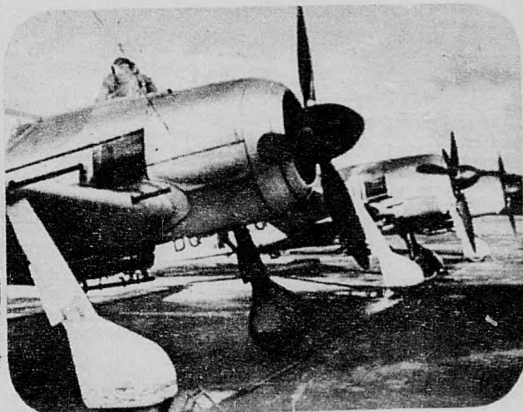
Arcvonal

Magyar utánpótlás a keleti arcvonalon

Magyar huszárok felvonulása parancsnokuk előtt

Startkész vadászpilóták valahol Oroszországban

Magyar csapatok átkelése egy orosz folyón

Békés cigarettasodrás két ütközet között

H É T F Ő

május 8

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna. Közben

7.00: Hírek, Közlemények.

7.30: Reggeli zene.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Zenekari művek.

10.00: Hírek.

10.10: Szórakoztató zene.

11.10: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

11.40: Székely várak. Lévay Lajos előadása Sóvárról és a Szentdemeteri várkastélyról.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Suppé: Reggel, délben, este, nyitány; 2. Borsai: Magyar dalegyveleg; 3. Ruzinkó Nándor: Hortobágy; 4. Vincze Ottó: Toborzó és palotás; 5. Zander: Balettjelenet; 6. Eördögh János: Meseországban; 7. Sándor Jenő: Operett-és filmegegyveleg; 8. Krome: a) Falusi vig élet; b) Szivárvány-szerenád; 9. Ujvári József: Levegő hősei, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Folyamerők fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsey Richárd. 1. Pongrácz Géza: Magyar vitézek, induló; 2. Adam: Ha én király volnék, nyitány; 3. Johann Strauss: Művészet, keringő; 4. Fricsey Richárd: Paravieziné Jenő ezredes, induló; 5. Ruzinkó Nándor: Mesél a Boszporusz, közzene; 6. Perlaki Vencel: Magyar dalok, induló; 7. Széperdési Béla: József főherceg, induló.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

2.50: Zenekari művek. 1. Haydn: D-dur (óra) szimfónia (101. sz., vezényel Toscanini); 2. Beethoven: Esz-dur zongoraverseny (73. nú, zongora: Walter Gieseking).

3.55: Mikszáth Kálmán kortársai. Thury Zoltán: Fellegek e. elbeszélése. Felolvasás.

4.20: Szalonötös. 1. Rust: Tiltott gyümölcs; 2. Grieg: a) Solveig dala; b) Anitra tánca; 3. Schönherr: Mese;

4. Kemény Ákos: A vidám kíniai.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Kárpáti emlékek. Somody István előadása.

5.20: Népdalkinesünk gyöngyei. Népessy Lucia és Dóry József énekel, kíséri Bura Pali cigányzenekara.

6.00: Vezényel a szerző. Figedy Sándor vezényli a Budapesti honvédőrszázalaj zenekarát. Közreműködik Iván Margit (ének). 1. Magyar ünnepi nyitány; 2. Két dal, — a) Csak azért (Lamperth Géza verse); b) Ha (Petőfi verse, Iván); 3. Témaváltozatokkal; 4. Scherzo.

6.40: Vegyipar a középiskolában. A közzétűtést Szegedről vezeti Budinszky Sándor.

6.50: Hírek.

7.00: Így történt... Bágyoni Váro Andor beszél a megszállott Párizs ébredéséről.

7.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Berg Ottó. 1. Mozart: Don Juan, nyitány; 2. Mozart: C-dur szimfónia (Jupiter, Köchel 551.); 3. Liszt: Tasso, szimfonikus költemény; 4. Bartók: Két arc-kép.

8.20: Az idő sodrában. Vitéz Görgey Vince előadása.

8.35: Hallgassák meg, kérem, új műsoromat. Rácz Vali énekel, kíséri dr. Veress Nándor.

8.55: A honvédelmi minisztérium Légoltalmi Csoporthőnökkénekek közleménye.

9.10: Magyar zeneszerzők fél-órása. A rádiózenekart vezényli Bertha István. 1. Kiszely Gyula: Erdőn-mezőn, zenesorozat; 2. Losonczy Dezső: Erdélyi szimfónia.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Chopin-keringők. 1. Asz-dur keringő, (zongora: Emil Sauer); 2. a) Gesz-dur b) Desz-dur (zongora: Arthur de Greef); 3. Búcsúkeringő (zongora: Marcel Ciampi); 4. Esz-dur (zongora: Wilhelm Backhaus); 5. cisz-moll (zongora: Rabcziewicz).

10.40: Sétta Operettországban.

1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány (berlini filharmonikusok); 2. Heuberger: Operabál, dal (Elisabeth Schumann); 3. Planquette: A cornevillei harangok — Amíg utaztam (Villier); 4. Lecocq: Nap és hold, dal (Marcelle Denya); 5. Johann Strauss: Cigánybáró, egyveleg (Anita Gura, Peter Anders); 6. Richepin: Venise, szerenád (Berthille Arnalina); 7. Lehár: A csevics, egyveleg (Martina Wulf és Hugo Wolfing); 8. Kaesóh;

János vitéz — Huska dala (Tamás Ilonka); 9. Müllöcker: A koldusdiák — Nincsen pénzem (Peter Anders); 10. Zeller: A madarász, egyveleg (berlini filharmonikusok, vez. Mackeben); 11. Lincke: Egyszer volt (Greta Keller); 12. Dostal: Manina — Minden nőben csak Maninát látom (Katona Gyula); 13. Messager: Krizantémasszony (Yoshiko Miakava); 14. Raymond: Kék álaré, egyveleg (Hans Bund zenekara).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 238.5 m.

5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—7.00: Gondúzók derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: „A magyar-német fegyverbarátság indulókban.” A 21-ik honvédegyalagezred fúvószenekara játszik, vezényel Hadányi Antal. 1. Lehár: Horthy-induló; 2. Biskup: Előre! 3. Fricsey Richárd: Kis angyalom; 4. Niel: Erika; 5. Bangó István: Az V. gépkocsizó vonatosztály indulója; 6. Norbert Schulze: Lilly Marleen; 7. Erkel: Hunyadi-induló; 8. Teike: Óreg bajtársak; 9. Hadányi Antal: Vitéz Nemes Máthé altábornagy indulója; 10. Blon: Eljen Európa! 11. Fahrbach: Széchenyi-induló; 12. Wagner: Sziklaként a hazáért; 13. Fricsey: Járjatok be minden földet; 14. Ruprecht: Sajtó erőnk; 15. Kraul Antal: Magyar díszmenet-induló.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.

6.05: Történet a Petrezselyem-utóból. Asguthy Erzsébet elbeszélése.

6.25: Comensoli Mária zongorázik. 1. Scarlatt: Három szonáta (G-dur, d-moll, C-dur); 2. Horusitzky: Három zongoradarab: a) Rondino; b) 1940; c) Prelude; 3. Schumann: Fiszdur románé; 4. Delibes—Dohnányi: Naila-keringő.

6.50-161 végig: Budapest I. műsora.

K E D D

május 9

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: Hangszerszólók.

11.10: Operettrészletek.

11.40: Sopron hatvan évvel ezelőtti. Hamvas József előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Roosz Endl szalonnegyüttese. 1. Johann Strauss: Örüljétek az életnek, keringő; 2. Hámosi Béla: Szerenád; 3. Jorochnik: Spanyol tánc; 4. Fries Károly: Május van; 5. Hrubby: Lehár, egyveleg; 6. Sándor Jenő: Béli éjszakák; 7. Bánáti Duchuer Antal: Bölesodal; 8. Kőszegi Pál: Humoreszk; 9. Saint-Saens: A hattyú; 10. Padilla: El Policario; 11. Kemény Ákos: Jöjj a gondolámra; 12. Raymond: A szívedet karjaimba; 13. Csajkovszkij: Dal szöveg nélkül; 14. Huszka: Szabad-e remélnem?

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.50: Szórakoztató zene. 1.

Johann Strauss: Cagliostro Bécsben, nyitány; (rádiózenekar); 3. Hrubby: Ábránd Suppé dallamaiból (rádiózenekar); 4. Losonczy Dezső: Rapszódia (rádiózenekar); 5. Ganne: Furulyás Janesi, operettrészletek (rádiózenekar); 6. Johann Strauss: Keleti mesék (rádiózenekar); 7. Morley: Vig fütttyöse (Forrai kamarakórusa); 8. Lehár: Kínai balettszvit (rádiózenekar).

4.00: Gyermekdelután. Anyák napja. Irta és zenéjét Hoppe Rezső műveiből összeállította Szabelné Hoppe Margit. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizzi vezetésével.

4.30: Schubert: Rosamunda, nyitány (drezdai filharmonikusok, vez. Paul von Kempen).

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: A Magyar Légierő kísérleti tufzetének harcos Bálna. A közvetítést egy repülőlérről vezeti Bgdjuszky Sándor.

5.25: Áts Tivadar emlékest. Közreműködik Baksa Kató, kíséri Farkas Béla cigányzenekara. Rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes.

6.10: Magyar hárfá, magyar lant. „Vörösmarty Mihály”. Közreműködik Apáti Imre és Molnár Imre dr. Lanton kísér Kovács Barna.

6.35: A német birodalmi rádió műsorából. Népzene.

6.50: Hírek.

7.00: A május mindig úgy jön el... Rádióegyveleg. Összeállította Zakál Dénes. A rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes. Közreműködik Barabás Sári, Szilvássy Margit, Hámosi Béla és Udvardy Tibor.

7.55: Halhatatlan akta. Rádiójáték egy felvonásban. Irta Balla Sándor dr. Rendező Apáti Imre. Személyek: Böröcsök Mátyás, pipagyárosjelölt — Gárday Lajos; Marci, az unokája — Puskás Tibor; Hivatalt közeg — Koltay Gyula; Aktaapó, elnök — Pethes Sándor; Főtítkar — Bajcsi Lajos; Titkár — Bogárné Elek; Háznagy — Inász László; Törvényesítési Akta — Berkó József; Illetőségi Bizonyítvány — Alszevgy Lajos; Szegénységű Bizonyítvány — Veszely Pál; Segélytérő Akta — Pethes Ferenc; Első Akta — Ujváry Lajos; Második Akta — Kabók Győző.

8.25: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

8.55: Zsidókérdés Magyarországon. II. rész. A zsidóság Magyarországon 1867-ig. Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdést Kutató Intézet igazgatójának előadása.

9.10: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Rajter Lajos. Közreműködik Szabó Miklós, ének. 1. Zakál Dénes: Népszínműnyitány; 2. Rajter Lajos: Aranyfelhő (Szabó); 3. Kenessey Jenő: Két népdalfeldolgozás (Szabó); 4. Losonczy Dezső: Négy magyar tánc; 5. Rekaí Nándor: a) Vallo-más; b) Tavaszti boldogság (Szabó).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Részletek Donizetti: Don Pasquale c. operájából. 1. Ernesto áriája az I. felvonásból (Enzo de Muro Lomanto); 2. Norina áriája az I. felvonásból (Erna Sack); 3. Szolgák kara a III. felvonásból (milánói Scala énekkara); 4. Kettős a III. felvonásból (Toll dal Monte és Tito Schipa); 5. Don Pasquale és Malafesta kettőse a III. felvonásból, (Ghirardini és Baccaloni).

10.40: Mesterművek — 1. Schubert: G-dur vonós-négyes (161. mű, Flonzaley-vonós-négyes); 2. Chopin: e-moll zongoraverseny (11. mű, zongora: Alexander Brailowsky).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30—6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—8.00: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. másora.

10.00: Budapest I. másora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. másora.

4.00: Szórakoztató hangszerszólók. 1. Cserebogár, sárga cserebogár; b) Az én szobám kicsike — népdalok (cimbalom: Banda Ede); 2. Gastaldon: Tiltott dalam (orgona: Marcell Palotti); 3. Obermeier: Elfenspuk (citerán a szerző); 4. Peguri: A panasz-keringő (Herrer Pál harmónikaszóója); 5. Monti: Csárdás (hegedű: Yvonne Curti).

4.15: Ruszin hallgatóknak. Hanglemezek ruszin ének- és zenekarok műsorából.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát hiradás Budapest II.-ről.

5.30: Szórakoztató zene. 1. Johann Strauss: Denevér-nyitány (Berlini filharmonikusok zenekara, vez. Furtwängler); 2. Ziehrer: Bécsi lányok, keringő (Bécsi filharmonikusok zenekara, vez. Clemens Krauss); 3. Fígedy Sándor: Magyar ábránd (Első honvédgyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 4. Michaelis: Török őrségváltás (Szalonzeneke); 5. Drigo: Szerenád (Radiola zenekar); 6. Fucsik: Gladiátorok bevonulása, induló (Fűvös zenekar, vez. Woitschach).

6.00: Rákóczi-emlékek Vas megyében, Dr. Heigl László előadása.

6.20: A Hevessy-együttes műsora.

6.50—végig: Budapest I. másora

Délibáb

SZERDA

május 10

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Zenekari művek.

10.00: Hírek.

10.10: Szórakoztató zene.

11.10: Francia kamarazene.

11.40: Tavaszri rügyek. Rákosi Viktor elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász.

Himnusz.

Utána: Budapest honvéd őrszázalaj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Egervári József: Körtvélyes induló;

2. Rust: Firenzei út, nyitány;

3. Bánfalvi Miklós: Pozsonyi lakodalom, egyveleg;

4. Márk Béla: Tavaszzi zsongás, keringő;

5. Pongrácz Géza: Szerenád;

6. Sághy Ilona: Magyar gyöngykalás;

7. Galambos Károly: Jönnék a harmancegyesek;

8. László István: Biedermeyer babák, közzene;

9. Lőrincz Pál: Előre zászlóalj, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Művészlemez. 1. Donizetti: Lammermoori Lucia, hatos (Gentile, Borgioli, Vannelli, Nessi, Mannarini és Baccaloni);

2. Geminiani: Siciliano (hegedű: Adolf Busch);

3. Gounod: Romeo és Júlia — Süss ki nap (Fernand Anseau);

4. Cassado: Údvölzet (gordonka: Gaspar Cassado);

5. Verdi: Rigoletto, ária a II. felv.-ből (Lily Pons);

6. Chopin: Asz-dur keringő (zongora: Emil Sauer);

7. Wagner: Istenek alkonya, részlet a III. felv.-ből (de Garmo, Kundermann és Marker).

2.30: Hírek.

2.50: Herrer Pál harmonikaegyüttese.

3.20: Lányok a magyar iparban. A közvetítést a Boldog Gizella róm. kat. iparos leányközepiskolából vezeti Budinszky Sándor.

3.35: A német birodalmi rádió műsorából. Népzene.

3.50: A magyar honfoglalás emlékei Erdélyben. László Gyula dr. egyetemi magántanár előadása.

4.15: Muzsikáló zenei lexikon. Összeállítja Böhm László. Cím-szavak: Bachmann Gottlob, Bacho István, Backer-Gröndahl Agathe, Backhaus Wilhelm.

4.50: Időjelzés, hírek.

5.00: Földszag. Pusztai Sándor tavaszi verseiből ad elő.

5.10: Pertis Pall elgányzenekara muzsikál.

5.50: Honvédek műsora.

6.40: Világpolitikai kérdések — vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: A rádió hangversenydobogóján. 50-ik est. „Liszt-művek”, közreműködik Koréh Endre (ének), zongorán kísér Földes László, Szokolczay Riegler Ernő (orgona), Vásárhelyi György (zongora) és a rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével.

1. Les Preludes; 2. Preludium és fuga B-A-C-H-névre (Szokolczay-Riegler);

3. a) Mily bővös szent; b) Szerenád (Koréh);

4. A-dur zongoraverseny (Vásárhelyi).

8.00: Bulgária négy hónapja állja a hareot. Ölvedy János előadása.

8.15: A könnyű zene mesterei. Lincke- és Josef Strauss-művek. A Budapesti Hangversenyzenekart vezényli Fridl Frigyes. 1. Lincke: Lysistrata, nyitány;

2. Lincke: Keringő;

3. Lincke: Lysistrata — Jánosbogárka-idill;

4. Josef Strauss: Falusi fecskék, keringő;

5. Lincke: Balett-nyitány;

6. Josef Strauss: Életem szerelem és gyönyör, keringő;

7. Josef Strauss: Gond nélkül, gyorspolka.

9.00: Dolgozó magyarok. Kéz-műiparosság a hadiiparban. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

9.10: Magyar zeneszerzők fél-órása. Régi híres nóták. 1. Fráter Lőránd: Ott, ahol a Maros vize (Cselényi József);

2. Egressy Béni: Ereszkedik le a felhő Petőfi verse, Nagy: Izabella);

3. Dankó Pista Lemondás (Lévay verse, Orbán Sándor);

4. a) Egressy Béni: Ne menj, rózsám, a tarlóra; b) Khern Károly: Ezt a kerek erdőt (Cselényi József);

5. Kralovánszky Mór: Fekete szem éjtszakája (Tóth Endre verse, Lontay Rajner László);

6. a) Dankó Pista: Irom a levelet Balog Máriának (Gárdonyi verse);

b) Az ajtóig meg vissza (László Imre);

7. a) Zsindelyezik a kaszárnya tetejét; b) Szentirmai Elemér: Híres város az Alföldön Keeskemét (Petőfi verse);

c) Azt kérdezte tőlem az édesanyám (Nagy Izabella és Cselényi József);

8. Bánffy György: Kék nefelejt (Kazaliczky Antal verse, Kalmár Pál);

9. a) Szentirmai Elemér:

Szálldogál a fecske; b) Mihalik Dezső: Kalapom, kalapom (Cselényi József).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Részletek Bizet: Gyöngyhalászok c. operájából. 1.

Kettős az I. felvonásból (Dino Borgioli és Gino Vannelli);

2. Nadir románca (Roberto d'Allesio);

3. Ária az I. felvonásból (Toti dal Monte);

4. Ária az I. felvonásból (Giuseppe Lugo);

5. Ária a II. felvonásból (Toti dal Monte).

10.40: Tito Schipa és Greta Keller filmdalokat énekel.

11.00: Gézy Barnabás zenekarának műsorából.

11.25: Respighi: A madarak, szvit (brüsszeli királyi zeneakadémia zenekara, vezényel Desiré Defauw).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—6.30: Gondfűzű derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák hirdetés, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

3.50-ig: Budapest J. műsora.

3.50: Buda Béla cigányzenekara muzsikál.

4.15: Szlovák hallgatónak. A szlovák népköltészet gyöngyei. IV. rész. (Szemelvényekkel.) Összeállította Oláh József.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát hirdás Budapest II.-ről.

5.30: Kivánságlemez. 1. Wagner: Lohengrin, nyitány (Berlini filharmonikusok zenekara, vez. Furtwängler);

2. Delibes: Lakmé — Csengetyűria (Lily Pons);

3. Bach: Air (hegedű: Zathureczky Ede);

4. Abránd Chopin műveiből (két zongora szimfónikus zenekarral);

5. Johann Strauss: Keringő parafrazis (zongora: Erich Börschel, zenekari kísérettel);

6. Drdla: Ismered-e szerelmi dalomat, fox (Bravur tánczenekar énekkel);

7. Jamada (Liszt Nándor: Japán nemzeti dal, induló (Légiérők zenekara és a Pátiria ének, vezényel Dorroszlay Károly).

6.10: Pótoljuk otthon, ami elmaradt az iskolában. Borbély Kamill előadása.

6.30: Toperczer Géza zongorázik.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

május 11

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35: Dél feléti muzsika.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: Szórakoztató zene.
- 11.10: Ninon Vallin, Georges Thill és Panzéra Fauré-dalokat énekel.
- 11.40: Akik életünkért harcoltak. III. rész. Irta Müllerné Mikés Margit. Felolvasás.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz. Utána: Hanglemezek. I. rész: Schumann-művek. 1. Ajánlás (Svéd Sándor); 2. a Loreley; b) Szerenád (Elisabeth Schumann); 3. Gyermekjelenetek (zongora: Dohnányi Ernő); 4. Vándordal (Franz Völker); 5. A diófa (Lotte Lehmann); 6. Talizmán (Heinrich Schlusnus); II. rész: Szórakoztató zenekari muzsika: 7. Rossini: Tell Vilmos, balettczene (Sadler-zenekar); 8. Popy: Balettczene (Odeon-zenekar); 9. Grieg: Troldhaugeni nász (szalonzenekar); 10. Delibes: Coppelia, balett (berlini filharmonikusok, vez. Leo Borchard). Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.25: Időjelzés.
- 1.30: Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Weldinger Ede szalonzenekara. 1. Járal Richard: Napsugár, keringő; 2. Carroer: Pinguin-szerenád; 3. Fényes Szabolcs: Szép volt, dal; 4. Machó: Szerenád; 5. Losonczy Lajos: Csurgói emlék; 6. Siede: A kis cicá.
- 2.30: Hírek.
- 2.50: A rádió dlákhírei.
- 3.00: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Suppé: Költő és paraszt, nyitány; 2. Kiss-Angyal Ernő: Cigánygróf, részlet; 3. Noack: Törpék őriárat; 4. Johann Strauss: Átöllelek emberiség, keringő; 5. Györgyi József: Vig bajtársak, induló. Közben
- 3.30: Műveltek iskolája. Hit- és erkölcsstan. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása.

Délbáb

- 3.10: Szerelmi rontások. Benedekfalvy Luby Margit előadása. Felolvasás.
- 3.30: Vivaldi: A tél (Augusteo-zenekar, vezényel Molinari).
- 3.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Magyar zeneszerzők lelőőrja. A marosvásárhelyi áll. Tanítóképző Intézet énekkara. Vezényel Kiss Elek. 1. Kodály: 150. zsoltár; 2. Viski János feldolg.: Rákóczi-induló; 3. Lendvay Ervin: A harangok szava; 4. Veress Gábor: Erdélyi fák között; 6. Bárdos Lajos: Húzd rá te cigány, népdalrondó; 6. Péter József: Táncrondó; moldvai népdalra; 7. Halmos László feldolg.: Paraszti nóták; 8. Delly-Szabó Géza: Az én két asszonyom (Ady Endre verse).

5.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Szőlészeti-borászati időszaki tanácsadó. Fornády Elemér előadása.

5.55: Filmről-filmre. Összeállította és a Budapesti Hangversenyzenekart vezényli Paul Tibor. Közreműködik Szabó Ilonka és Szabó Miklós és a Földényi-énekkar.

6.30: Beszéljünk az ipar és kereskedelem védelméről. A közvetítést a szegedi Kereskedelem és Iparkamarából vezeti Budinszky Sándor.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar nóták. Háromy Imre énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. Dalok. Balázs Árpád: Szeretnék május éjszakákon; Balázs Árpád: Fa lesznek; Mészáros Pál: Kinn lakom én Kisperjésen; Pete Lajos: Nem való bokréta; Huber Gyula: Régi nóta; Belezny Antal: Két gyöngye volt a falunak; Festetich: Kondorosi csárda mellett; Fráter Lóránd: Tele van a város akácfavirággal; Országúton mennek a katonák, népdal; Teghze-Gerber Miklós: Icipici kis galambom.

7.30: Humanizmus. Mitrovics Gyula dr. egyetemi tanár előadása.

7.50: A mi vendégeink. Tibor Freso vezényli a Budapesti Hangversenyzenekart a magyar-szlovák cserében. 1. Freso: Prológus; 2. Ocsenás: Allegro leggiero; 3. Jurovszky: Szimfónikus scherzo; 4. Moyzes Miklós: Hegyi szimfónia.

8.50: Háborúban a gyermekről. Albrecht királyi herceg előadása.

9.10: A Budapesti honvéd őrzőszólaj zenekara indulókat játszik. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Putz Jenő: Otrantó; 2. Bachó István: 1. honvédsz. gyalogezred; 3. Bachó: Ludo-

vika; 4. Striczl József: Honvéd kerületi induló; 5. Faulwetter: Eljen a hazá; 6. Fricsony Richárd: Kis angyalom; 7. Kraul Antal: Magyar induló; 8. Lehár: Magyar induló.

9.40: Hírek,

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Se szó, se beszéd — muzsika.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—6.30: Gondülő derű.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána
- 3.30-ig: Budapest I. műsora.
- 3.30: Mesél a világ. Cselről cselre. Görög népmese.
- 3.45: Könnyű zene.
- 4.15: Ruszin hallgatónak. Ismerjük meg nagyjainkat: Beniczur Gyula, a millenium festője. Felolvasás a művész születésének százéves évfordulója alkalmából. II. A ruszin együttes műsora.
- 4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
- 5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
- 5.30: Kiss Margit és Nagy József magyar nótákat énekel cigányzene kísérettel.
- 6.20: A fiatal szlovák költőnemek. Varró István előadása szemelvényekkel.
- 6.40: Heuberger: Operabál, nyitány (Berlini városi opera zenekara, vezényel Alois Melichar). Hanglemezek.
- 6.50: Hírek Budapest I.-ről.
- 7.00: Művészlemezek. 1. Mozart: Esz-dur szimfónia (Berlini állami opera zenekara, vezényel Johannes Schöller); 2. Verdi: Traviata, ária (Amelita Galli Curci); 3. Liszt: Valse impromptu (zongora: Alexander Brailovszky); 4. Debussy: Első arabeszk (hárfa: Mildred Dilling); 5. Flotow: Martha, ária (Peter Anders); 6. Dohnányi: Rurallia Hungarica (hegedű: Martzy Johanna).
- 7.50—végig: Budapest I. műsora.

P É N T E K

május 12

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: Zenekari művek.
- 11.10: Dohnányi: Ruralla Hungarica, szvit (az Operaház zenekarát vezényli a szerző).
- 11.40: Az átöröklés törvényel. Müller József dr. orvosi előadása.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: Rendőrzezenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Kiszely Gyula: Remetefa, nyitány; 2. Zoltai Zoltán: Vadvirágos Maros partján, operettedgyeveg; 3. Lehár: Kék mazur, egyveleg; 4. Harangozó Tamás: Koboldok tánca; 5. Eisemann Mihály: Családunk szégyene, filmegyeveg; 6. Horváth Dezső: Sivatagi őrjárat; 7. Beck Ferenc: Havasi Gyopár, mazurka; 8. Roboch: Szaxofonszóló (Balázs János); 9. Pálóczi Horváth Dezső: Barcarola; 10. Várhalmi Oszkár: Induló.
- Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 2.00: Balettzene. 1. Saint-Saens: VIII. Henrik, balettrészletek; (szimfónikus zenekar); 2. Richard Strauss: Salome — Hét fátyoltánc.
- 2.30: Hírek. Műsorismertetés. Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 2.55: Guttenberg György szalonzenekara. 1. Lanner: Udvari bál, keringő; 2. Popy: Keleti szvit; 3. Csajkovszkij: Román; 4. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart; 5. Micheli: Rózsák és pillangók; 6. Rixner: Költészet, tangó; 7. Martini: Szerelmi ödvözet; 8. Armandola: Kék pavillon.

3.50: A börelődiek elterjedése. Follmann Jenő dr. egyetemi magántanár előadása.

4.10: Mária Terézia I. honvédegyalgezered zenekara. Vezényel Várhalmi Oszkár. 1. Kéler Béla: Bákócezi-nyitány; 2. Fucsik: Alomideál; 3. Figedy Sándor: Kuruc-ábránd; 4. Várhalmi Oszkár: Bakanóták, induló.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Német hallgatóknak.

5.35: Sportközlemények.

5.45: Magyar népmuzsika. Molnár Imre dr., a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása. Közreműködik Szecsődi Irén és Csóka Béla. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.

6.15: Trubadur. Az Operaház május 11-i előadásának felvétele. Dalmú négy szakaszban, nyolc képben. Szövegét írta Salvatore Cammarano. Zenéjét szerzte Verdi. Vezényel Failoni Sergio. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Luna gróf — Palló Imre dr.; Leonóra — Rigó Magda; Azucena, cigányasszony — Némethy Anna; Manrico — Laczó István; Fernando, öreg harcos — Littasy György; Inez, Leonóra barátnője — Layer Mária; Egy öreg cigány — Szomolányi János; Ruiz — ifj. Toronyi Gyula; Egy hírnök — Hollay Béla.

Az I. felvonás után kb.

6.45: Hírek.

8.35: Az olasz köztársasági fúlszta hadsereg. Mihály László előadása. Felolvasás.

8.50: Magyar zeneszerzők tétel-órája. Szórakoztató zene.

9.20: Magyarok a vártán. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Liszt-átratok. 1. Chopin—Liszt: A leánya óhaja zongora; Margarita Mirimánova); 2. Wagner—Liszt: Bolygó hollandi — Fonódal (zongora; Paderewski); 3. Verdi—Liszt: Rigoletto, ábránd (zongora; Irene Scharrer); 4. Paganini—Liszt: A vadász (zongora; Carlo Zecchi.)

10.40: Kinek a nótája, kinek a primása. Bura Sándor, Sára Elemér, Oláh Kálmán és Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—7.00: Gondűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest II. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

3.50-ig: Budapest I. műsora.

3.50: Magyar nóták. 1. Dóczy J.: a) Darumadár útnak indul; b) Hull a zápor (Magyar Imre és cigányzenekara); 2. Kimentem a hegyre. A szomorú menyasszony dala a Csáki bíró lánya c. kalotaszegi balladajáitéből (Koós Zsófia); 3. vitéz Jánki Vilmos: Napsugár vagy rózsám (László Imre); 4. Babics László: Tudom, hogy szeretted (Kalmár Pál); 5. a) Zivataros az ég alja; b) A Tisza, a Duna zavarodik — népdalok (Orbán Sándor); Korányi: Perbe szálltam a szívemmel (László Imre); 7. Morvay Károly: Vándorfelhők fenn az égen (Kalmár Pál); 8. a) Egyszer esik esztendőben karácsony, népdal; b) Szentirmay Elemér: Vörös bort ittam az este (Farkas Jenő cigányzenekara).

4.15: Szlovák hallgatókank. „Anyák — hősök.” Timkó Emil összeállítása. Közreműködik Kertes Klára és Zsembery László (ének), kísér Illés Béla cigányzenekara.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Kassai Szalonzenekar műsora. 1. Kark: Vidám nyitány; 2. Siede: Május gyermekei, keringő; 3. Kiss Dénes: Izlandi bölcsődal; 4. Magyar népdalegyveleg (Leopold feloldozása).

6.05: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Péczy József. Dr. Selmezy Kristóf előadása.

6.20: Könnny zene. (Hanglemezek.)

6.50 - végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

május 13

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.
Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Zenekari művek.

10.00: Hírek.

10.10: Délelőtti muzika.

11.10: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

11.40: B. Czeke Vilma meséi.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Melles Béla-zenekar. Vezényel Bucsár Adéla. 1. Lehár: Éva, nyitány; 2. Strauss: Déli rózsák, keringő; 3. Lecocq: Ali Baba, balettzene; 4. Buday Dénes: Csodatükrök, nyitány; 5. Járai István: Elmélkedés; 6. Beck Ferenc: Mackó babaországban; 7. Armandola: Cirkuszban, szvit; 8. Rajter Lajos: Katonatáncok.

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Veres Károly cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.50: Mindenből mindenkinek. Közreműködik Gémes Irén, hárfa, a Léglerők zenekara Doroszai Károly vezénnyel, Roosz Emil szalonygüttese, Budapesti Kamarakórus Paulovics Géza dr. vezetésével, Tabányi Mihály együttese és a rádiózenekar Rajter Lajos vezénnyel.

4.00: A világirodalom gyöngyei. Grazia Deledda elbeszélése. Felolvasás.

4.25: Mozart: Kis éji zene (Köchel: 525., berlini filharmonikusok zenekara.)

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik: Madaras Gizella, fütty. 1. Lehár: Mosoly országa, nyitány; 2. Hubay: Pitypalatty (Madaras); 3. D'Ambrosio: Nápolyi szerenád; 4. Poldini: Gavotte (Madaras); 5. Clemmer: Keringő; 6. Bertha: István: Alkonyat (Madaras); 7. Kiszely Gyula: Keringő és foxtrott; 8. Lehár: Keringődal (Madaras).

5.40: Rohan a felleg. Tóth László elbeszélése.

6.00: Nótafáink virágai. Vörös Sári és Szántó Gyula énekel, kíséri Horváth János cigányzenekara.

6.40: Külgügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar művészelemek.

7.15: Időszerű gondolatok egy hősi emlékmű előtt. A vadászcsapatok bajtársi köre nevében előadást tart vitéz Németh Lajos vezérőrnagy.

7.30: Hangképek innen-onnan.

8.00: Májusi regény. Endrődy Béla verseit elmondja Szelezky Zita.

8.50: Műsorunk következő száma: Pethes Sándor.

9.00: A mi dalaink. A rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes. Közreműködik Honthy Hanna és Solthy György. Régi operettmelódiák.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Ki mit szeret? 1. Ravel: Bolero (Lamoreux-zenekar, vez. a szerző); 2. a) Palmgren: Nyári éjtszaka; b) Vehanen: A kis pástortányka (Marian Anderson); 3. Denza: Ha talán (Gigli); 4. Francaix: Zongoraverseny (zongora: a szerző); 5. de Curtis: Emlékezz rám (Konez András); 6. Lincke: Meseországjából jó a szerelem (Greta Keller); 7. Chopin: Nocturno (9. mű,

gitár: Luise Walker); 8. Grieg: Sigur Jorsalfar — Hódolati induló (Barbirolli-zenekar); 9. Bruyns: Csilingelő szán (Bauschke-zenekar); 10. Beltrami: Keringő Leon d'Oro zenekara); 11. Karrasch: A kék Buddha — Lótuszvirág-dal (Lillie Claus); 12. Johann Strauss: Császárkeringő (berlini filharmonikusok); 13. Karch Pál: A magyar folyámörök indulója (Folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd); 14. Stolz: A virágzó Práterben (Julius Patzak); 15. Steimel: Minden veréb csiripeli (Ise Werner); 16. Huszka: Némán várni egy boldog percet, kettős a Mária főhadnagy c. operettből (Szilágyi verse, Honthy Hanna és Solthy György); 17. Földhy Frici—Jakab Margit: Ezüst-haját simogatom (Cselényi József); 18. a) Túr a dísznő; b) Kapitány úr, sejj, baj; c) Tarka paszuly (Orbán Sándor).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 238.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30—6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415,5 méterre

5.30—7.00: Gondúzó derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

5.00-ig: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

5.30—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

VASÁRNAP

május 14

BUDAPEST I.

7.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.

7.25: Hírek.

7.35: Összinte beszéd.

8.00: Szórakoztató muzsika.

9.00: Zenekari művek. 1. Wagner: Parsifal — Nagypénteki varázs; 2. Liszt: Mazeppa — szimfonikus költemény (Odeon zenekar, vez. Knapertsbusch); 3. Massenet: Le Cid, balettzene; 4. Debussy: Gyermekekuckó (Conservatoire zenekar, vez. Coppola); 5. Richard Strauss: Rózsalovag, keringő (Berlini filharmónikusok).

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd Mária Remetéről. A szentbeszédet mise közben Angyán Fülöp, a Szervita rend házfőnöke mondja. Énekel a Szent Domonkos plébánia énekkara Báni Fülöp vezetésével.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdet Wolf Lajos, Budapest-kelenföldi lelkes, énekszámok a Dunántúli énekeskönyvből: 69., 408., Himmusz és 290. Orgonál Zalánfy Aladár. Karének: Bach: 90. kantáta zárókórusa. Énekel a Lutheránia vegyeskar. Vezényel Wellter Jenő.

12.20: Székesfővárosi zenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Rösler Endre (ének).
Közben

1.00: Világnézeti Akadémia. Nyíró József előadása.

1.45: Időjelzés, hírek.

2.00: Művészlemez. I. rész: Operarészletek és hangszerzölök. 1. Gluck: Páris és Heléna, ária (Gigli); 2. Lully: a) Alceste, Preludio; b) Theseus, induló; 3. Donizetti: Lammermoori Lucia — ária a III. felvonásból (Toti dal Monte); 4. Mozart: d-moll fantázia (zongora: Hubert Giesen); 5. Verdi: Aida — Az ajkam nem fog ejteni szót (Környei Béla); 6.

Volkman: Keringő (hegedű: Vasa Prihoda), II. rész: Finn dalok. a) Törnudd: A templom felé; b) Palmgren: Kalapálj (Finlandia férfikórus); 8. Vehanen: Szívcském (Laulanut Annel); 9. Merikanto: Finn dalegyveleg (Cronvall szalonzenekar); 10. Hannikainen: Dal az anyához (Erkki Eirto); 11. Kilpinen: Ha a kakuk szól (Rautawaara); 12. Kilpinen: Esti dal (Odeon-zenekar, vez. Cronwall); 13. Vehanen: Este van már (Laulant Annel); 14. a) Palmgren: Egy pásztor öröme; b) Jarnefelt: A tücsök (Finlandia férfikórus).

2.55: Anyák ötperece.

3.00: A földművelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata. a) „A veteményeskert állati kártevői.” Kadocsa Gyula dr. m. kir. kísérletügyi főigazgató előadása; b) „A veteményeskert növényi kártevői.” Berend István dr. kísérletügyi adjunktus előadása.

3.45: Magyar nóták. Utry Anna és László Imre énekel, kíséri Sára Elemér cigányzenekara. Utry Anna számai: Népdal: Ha az Isten nem egymásnak teremtett; Simonffy Kálmán: Madár az ágon; Népdal: Rózsaróza, karcú rózsaszál; Káposzta, káposzta; Murgács Kálmán: Virágzik már az orgona (Agyagfalyi Hegyi verse); Járossy Jenő: Hej doktor úr. László Imre számai: Dóczy József: Sötét erdő sűrűjében; Fráter Lőránd: Odavan a virágos nyár; Népdal: Országúton mennek a katonák; László Imre: Úttól, kopott öreg csárda; Dankó Pista: Most van a nap lemenőben; Népdalok: Még a tóban halak laknak; Még azt mondja: Öreg ember vagyok már én.

4.30: Tavaszi fény. Fényes Alice verseket mond.

4.15: Liszt: XII. rapszódia (zenekar).

4.55: Hírek.

5.00: Gyermek — egyetlen reménység. Bevezeti Szabó Lőrinc. Közreműködik Szórényi Éva. A magyar rádió műsora az Országos Gyermekhet alkalmból.

5.25: Könnyű zene — könnyű perek. Közreműködik Farkas Ilonka, László Magda, Génes Irén, Bágyoni Géza, Udvardy Tibor. A rádiózenekart vezényli Vincze Ottó.

6.50: Hírek.

7.00: Cesar Franck: Szonáta. Előadja Dohnányi Ernő (zongora) és Zathureczky Ede (hegedű).

7.35: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényi József dr.

7.55: A német birodalmi rádió műsorából. „A német zene halhatatlan mesterei.” A Bécsi filharmónikusokat Karl Böhm és Clemens Krauss vezényli. Közreműködik Réthy Eszter, Emmy Loose, Melanie Fruttschnigg, Elisabeth Schwartzkopf, Karl Friedrich és Erich Kunz. „Johann Strauss-művek.” 1. Kék Duna, keringő; 2. Denevér, nyitány; 3. Denevér — a II. felvonás fináléja; 4. Tavaszi hangok, keringő; 5. Polka; 6. Császárkeringő. Április 30-i hangfelvétel.

8.55: Merre felé? ... Jelenet a szovjet-fronton. Irta Kocsárdy Dénes. Rendező Hosszú Zoltán dr. Személyek: Nagiesenko, szovjet szakasparancsnok — Kiss Ferenc; Gálos András, utászörvezető — Páger Antal; Első katona — Bánhidyi László; Második katona — Kézdy Kovács Antal.

9.20: Magyar filmmuzsika. Közvetítés a Hunnia-filmgyárból.

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Tessék választani.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

8.30: Budapest II. műsora.

9.00: Budapest I. műsora.

12.20: Hírek és heti beszámoló.

12.35: Lehár operettrészletek. 1. Vig özvegy, nyitány (Berlini állami opera zenekara, vezényel Alois Melichar); 2. Luxemburg, keringő (Géczi Barnabás zenekara); 3. Mosoly országa, egyveleg (Berlini állami opera zenekara, vezényel Franz Marszálek); 4. Vig özvegy — Aszszonyok indulója (Vidám falusi zenekar).

1.00: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30 — végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

A Délibáb rádiója

Újságírói körökben őszinte örömmel vették tudomásul, hogy vitéz Béry Lászlót, az ismertnevű tehetséges publicistát bízták meg a rádió hírszerkesztési osztályának vezetésével. A jobboldali közönség régen ismeri és értékeli vitéz Béry László feltűnést keltően magasszínvonalú újságírói tevékenységét s így bizonyosak lehetünk abban, hogy a rádióban elfoglalt főszerkesztői pozíciója csak hasznára válik a vezetése alá került nagyfontosságú osztálynak.

*

A magyar rádió kísérleti adásainak közkedvelt Gondülő-derű műsorideje megváltozott. A kísérleti adó május 1-től a 416 méteres hullámhosszon délután fél hattól fél hétig ad szórakoztató hanglemez műsort.

*

Szüle Péter Vidám Színházának nagysikerű Varjúfészek című darabja estéről estére táblás házakat vonz a Nagymező-utcai intim kisszínházba. A sikerben orosz-lánrésze van Cselényi Józsefnek, aki szívetderítő nótázásával sok kellemes percet szerez a közönségnek. A rádió most műsorába iktatta a sikeres zenés darab közvetítését, úgyhogy a darabot hangszórón keresztül azok is élvezhetik, akiknek eddig nem volt módjukban az előadást személyesen meghallgatni.

*

Számúzték a rádió műsorából a rikoltó, ostoba jazz-muzsikát. Habár ennek az ellenszenves zenei műfajnak szélsőséges darabjai már régen rostára kerültek, a végleges tisztogatásnak minden zenebarát csak örülni tud. A magyar, német és olasz könnyűzenei termés olyan bravuros táncszámokat, szórakoztató lemezeket termel, hogy a jazzt egyetlen érzékű ember sem fogja nélkülözni.

*

A közönség mindig szívesen ül rádiójának hangszórója elé, ha egy új filmnek a zenéjét közvetítik. Az elmúlt hét egyik legsikeresebb filmzene adása Matolay Géza dr. és Jánossy István „Magyar sasok” című filmjének zeneközvetítése volt. A közönség, sajnos, a fil-

Somody István
(Hétfő)

Apáti Imre
(Kedd)

Rajter Lajos
(Szerda)

B. Madaras Gizella
(Csütörtök)

Gyurkovits Mária
(Péntek)

Simor Erzsi
(Szombat)

Páger Antal
(Vasárnap)

Udvardy Tibor
(Vasárnap)

met — televízió nélkül — most még nem láthatta, de azt már a nagyszerű zeneszámok után is meg tudta ítélni, hogy a nagyszabású magyar repülőfilmnek biztosan óriási sikere lesz.

*

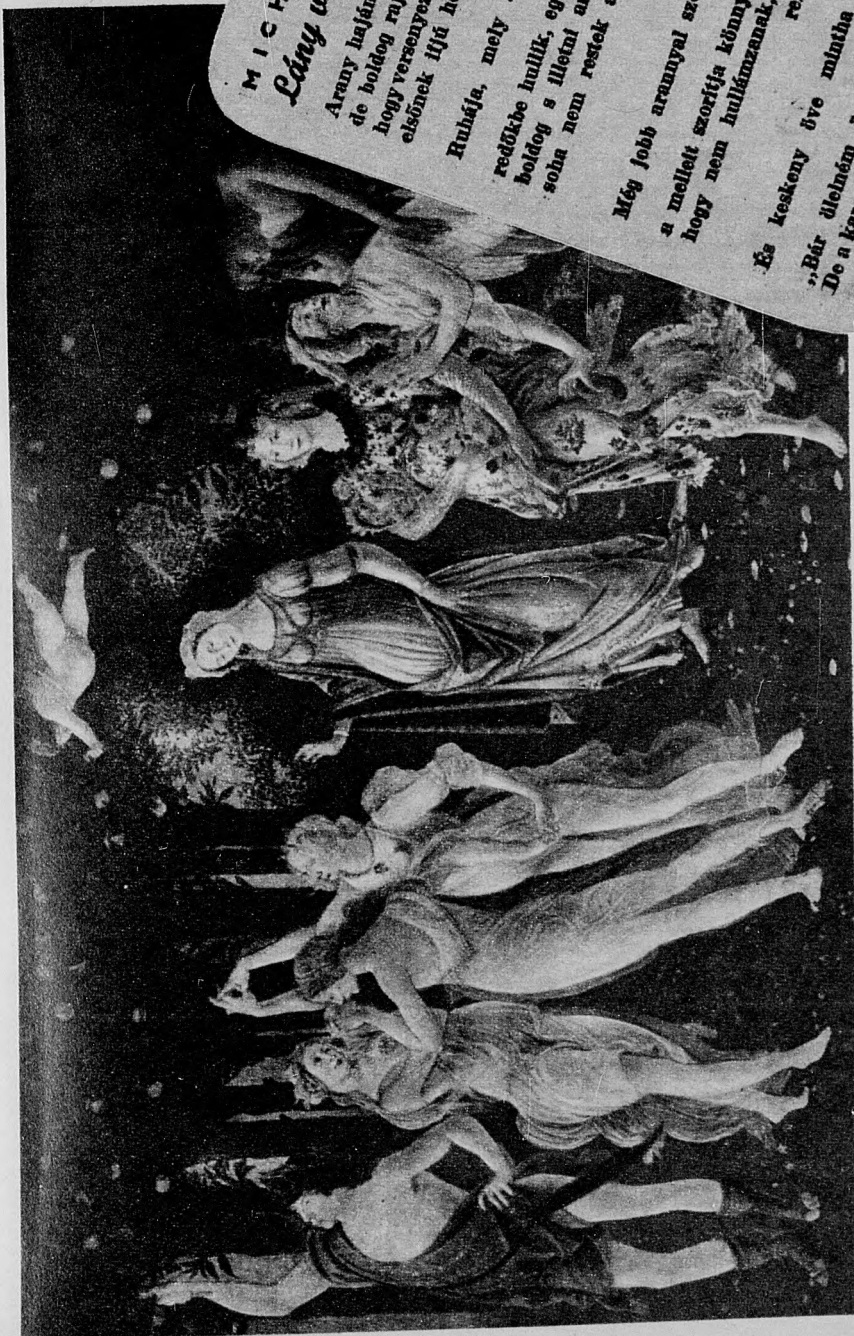
Az érdekes, színes útleírásokat mindig szívesen hallgatja a közönség a rádióban. Különösen örülünk, ha egy-egy ilyen előadás színestollú újságírótól származik, aki élvezetes stílusával valósággal meglepeténi előttünk az ismeretett tájat. Somody István a népszerű, tehetséges újságíró a Kárpátokat mutatta be friss színekkel előadásában s most, május elején ismét a Kárpátokról beszél új felolvasásában.

*

Az igazi magyar nóta, népi dallamkincs terjesztése terén óriási az érdeme Molnár Imre dr.-nak, a Zeneakadémia népszerű professzorának, aki a rádióban a magyar népdalfelórákat vezeti. A rádióhallgatók ezrei hallgatják szívetszorító gyönyörűséggel ezeket az ősi szép magyar dalokat, melyek gyémántként ragyognak ki a dilettáns magyar nótaszerzők álmagyar nótaszemétdombjából. Milyen igaz a mondás, amely szerint a népdal csak akkor népdal, ha valóban a nép ajkán születik, nem pedig a zongorapötyögtető limonádésagyú nótafaragók műhelyében. Jó lenne, ha a rádió ezeknek a népdalfelóráknak az anyagát külön füzetben is kiadná, mert a dalok pontos lejegyzése még a figyelmes előadás keretében is nehéznek látszik. Nincs magyar dalkedvelő ember, aki ne áldozna szívesen ezeknek a daloknak a megvásárlására.

*

Ötvenedik előadásához érkezik el május 10-én a „Rádió hangversenydobogója“ műsorszám. Kétúttal volt annakidején műsorbaállítani ezt az értékes zenei órát, melynek során a közönség a neves és fiatal művészek egész sorával ismerkedhetett meg. A jubiláris ötvenedik közvetítésén Koréh Endre ének, Vásárhelyi György zongora, Szokolczay Riegler Ernő orgonaszámokkal szerepel. Közreműködik még Berg Ottó vezényletével a Belvárosi Templom ének-kara. A jubiláris hangverseny ünnepi műsora három-ésillagos kitüntetéssel érdemel a hét többi számai között.

**MICHELANGELO:
Lány virágaszóval**

Arany haján a koszorú de boldog,
de boldog rajt a sok virág virág,
hogy versenyezzenek egyre: melyik át,
elsőnek ifjú homlokára csókol.

Ruhája, mely a keblet óvja s
redőbe hullik, egész napon s
boldog s illetni arcait, nyakát
soha nem restek a függők s a
forgók

Még jobb arannyal szít szalagja
a mellét szorítja könnyen át,
hogy nem hullámszak, nem is
remegnek.

„Bár iltelném örökre sőt a sígra
De a karom, a karom mit iltelhet?
Fordítsa: Nónay György

SANDRO BOTTICELLI:
(1477—1510)

A TAVASZ

IRTA: KÉZAI BÉLA

Pályafutása, sajnos, balszerencséivel indult. Ott kezdődött a baj, hogy Gyurikát, a gyanútlan gyermeket zseninek tartották a szülei. Pedig legyünk tárgyilagosságok: Gyurika csak annyiban volt zseniális, mint amennyire minden gyermek az egy bizonyos életkorig.

Ó, boldog Gyurika azonban még innen volt az elbutulás demokráciáján s mint egy kalifa, oly szertartásos és méltóságos a bölcsőjében. Néha tudott ám nagyon is rakoncátlan lenni és ilyenkor szívet remegtető sírással rázta meg „létének ketrecét”.

— Nézd, kérlek, Fülöp, milyen ideges ez a gyerek! Már most lefogadom, hogy lesz belőle valaki — mondta nagyralátó édesanyja a férjének.

Gyuri örök szerencsétlenségére tehát a családi körben korán kialakult az a

vélemény, hogy a gyermek ösztönös tevékenységi lázát foglalkoztatni kell, különben, mire felnő, gállásos lesz és lelki-beteg. Így történt azután, hogy Gyurikát, aki olyan kifejezéssel bűmlött a világra, mint egy rangrejtve utazó maharadzsza, „kézbe vették”.

Ötéves se múlt, máris kultürembert igyekeztek belőle faragni. Edesatyja írni-olvasni tanította. Ha senki sem ellenőrizte, Gyurika a palatábláját íromba jelekkel, különös alakú ábrákkal firkálta tele.

— Meg kell gyorsítanunk a folyamatot — mondta egy napon Fülöp a nejének, amikor elborultan látta, milyen kinnal rötta a gyermek a betűket.

— Tanuljon akkor gyorsírást a gyermek — felelte gondos anyja, — mert a gyorsírás nemcsak tudás, hanem életlehetőség is.

Gyurika tehát e felsőbb belátás folytán gyorsírást tanult szorgalmasan és a késérleti nyúl türelmességével írta, hogy: „Ede nem beszédes. Ede szeme szép. Ede szereti Etát. Ezért Béla méla”.

— Ede bácsi nagyon érdekes ember lehet — kockáztatta meg önálló véleményét Gyurika.

De amikor látta, hogy atyja tiltakozón felhúzza a szemöldökét, többé nem firtatta a dolgot. Írt tovább. Írt reggeli után, írt ebéd előtt, írt a délutáni szundítás után és írt a lefekvés előtt. Ezzel a lélekemelő foglalkozással telt el csodálatos gyermekora. Gyurika nyolcéves korára csodagyermek volt. Gyors-

író
gyor
désb
terje
Igy t
állás
csak
amit
És
ellen
Tud
ben
rep
szer
nem
Tud
szab
nia,
egy
Ped
ami
lekk
pont

le!
indu
ceru
rosn
aki
bulo
nos
hogy
lega
zade
olyo
tett
fogy
gép
F
ran

ruh
mal
elő
írás
dés
K
sza
me
ter
írás
egy
ink

író zseni. Gyurika gyors volt a növekedésben, de azonnál terjedt el a híre is. Így tehát hamarosan állást kapott, ahol csak azt írhatta le, amit diktáltak neki. És leírta szóllanul, ellenvetés nélkül. Tudta, hogy az életben közvetett szerep jutott neki s e szerep bajnokának nem terem babér. Tudta, hogy nem szabad felháborodnia, és tiltakoznia

egyetlen szó, egyetlen betű ellen sem. Pedig igen sokszor olyant kellett leírnia, aminek hallatára elpirult, vagy egész lelkével felháborodott. Sokszor azon a ponton volt, hogy kijelentse:

— Kérem, ez hazugság, ezt nem írom le! — de aztán leírta mégis. Felkavargó indulata néha abban nyilvánult, hogy a ceruzát erősen nekiszalasztotta a papírosnak, úgy, hogy kitért a hegye. De az, aki éppen diktált neki, szavai sodró kábulatában ügyet sem vetett az ő magános felháborodására. Sokszor elhatározta, hogy nem figyél a szavak értelmére, így legalább megkíméli magát a belső lázadás gyötrelmeitől. Ezen a terven olyan tökéletességre vitte, hogy a kiejtett szavakat is már gyorsírási jelekben fogta fel. Néhány év múlva tökéletes géppé változott.

Felesége, Emma ebben az időben gyakran zaklatta mihaszna kérdésekkel:

— Mondd, kérlek, György, mi lesz a ruhaszámlával és a tavaszi kalapommal? — György úr előbb ceruzát vett elő és leírta, majd visszafordította az írást s csak akkor értette meg a kérdést.

Különös betegségének jelei gyorsan szaporodtak, állandósultak. Ebédnél nem mertek kérdést intézni hozzá, mert a terítőt pillanatok alatt teleírta a gyorsírás titokzatos betűivel, amelyeket az ő egyéni módszerével tökéletesített. Tehát inkább békében hagyták. Szegény neje

(Simonka György rajza)

kétségbeesett. A csöndesült házban csak az ő öreges köhéscelése, a papíros örökös zizegése és ceruzájának surranó nesze volt az egyetlen láрма. Családtagjai lábujjhegyen jártak, de legszívesebben elszöktek otthonról, mert a sok papíros miatt valósággal kiszorultak a lakásból. György, a gyorsíró azonban már mind kevesebb tudomást szerzett a világról. Szobája minden zugát teletömökölte papírosokkal. Vasárnap délutánokint azaz szórakozott, hogy gyűjteményében gyönyörködött. Magánszorgalomból eljárt a felolvasásokra, az előadásokra, sőt öreg fejjel beiratkozott az egyetemre is és lejegyezte az ott elhangzott tudós szavakat. Esténként kilószámra öntötte asztalára a napközben gyűjtött feljegyzéseket. És éjjeli lázban, kezével eszelősen rácsapott a papírosalmazra. Ezt mind ő írta! Mind! — szerette volna kiáltani, de aztán úgy gondolta, hogy hasznosabb, ha ezt az örömet is hozzáírja a többihez.

Később, amikor már nagyon megöregedett s a Halált közeledni érezte, meghegyezte az utolsó ceruzáját, felkúporodott ágyában s úgy várta a nagy jövővényt. A Halál szeliden melléje lopakodott és a fülébe súgta:

— Meghalsz, öreg barátom. Készülj...

— Váraj, még ezt is leírom — nyögte megadással és felkészült, hogy leírja az utolsó diktandót.

A Halál azonban gyorsabb volt a gyorsírónál és — kiütötte kezéből a ceruzát.

Muszáj szeretni! Igen, szeretni kell, ebben a korban is, a gondos, jó anyát, testvéreket s minden szépet, amit Isten tenyerén kínál oda a 15 éves kislányoknak. De szerelmeskedni ebben a korban veszedelmesebb, mint most még megérthetné s nem csodálom, ha anyai pofonokban is részesül e miatt. Csókolja meg szegény édesanyja kezét, mert neki fájhat legjobban, hogy ilyen vásott, éretlen lánya van. Fantasztikus terveiben nem segíthetek. Jó édesanyja szigorára fokozott szüksége van s nemhogy kivenném ebből az áldott közelségből, de még inteni szeretném azt a szegény anyát, hogy fokozottabban vigyázzon gyermekére.

Valéria. Ebben a kérdésben egyedül Maga dönthet. Határozzon szíve szerint.

Cserna A. Szomorú dolog, hogy gyermekkorában senki nem nevelte fegyelmezettségre és szeretetből fakadó alkalmazkodásra, pedig ez a két tulajdonság az alapja a boldogságnak. Vőlegénye jól látja a dolgot s hogy eddig nem vesztette el türelmét, az szeretetének bizonyossága. Más már régen elmenekült volna az örökös veszekedésből. De látom, a jó szándék megvan Magában, szegénykém, így talán még le tudja győzni rossz szokásait, mielőtt végképpen beletérogzódna e s elrontaná

az életét. Kérje meg vőlegényét, hogy vezesse, tanítgassa, ne lázongjon ellene s főképpen azt az ostobaságot el ne higye senkinek, hogy megúnja, ha hozzá alkalmazkodik. Jó lenne beszélnie orvossal is, mert állapota már a súlyos idegesség tüneteit mutatja. Talán még gyógyszerekkel is lehetne segíteni ezeken a kitöréseken. De első sorban mégis a fegyelmezettség és szeretet segíthet s kérem is, hogy ezt erősítse meg Magában, mert különben egész életében boldogtalan lesz!

II. problémák. Jobb lenne, ha szívére hallgatva várna még s azután is csak szíve szerint határozná. Soha nem volt jó, ha valaki egyszerre több vasat akart tartani a tűzben, mert végül is megégette a kezét.

Mimóza. Forduljon az Iparrajziskola igazgatóságához, IX., Török Pál-utca 1 és a Női Ipariskolához, VIII., Rákóczi-tér. Ott minden felvilágosítást megkaphat s ha csakugyan tehetséges, szepemberben meg is kezdheti a tanulást.

Van-e jogom a boldogsághoz? Valószínűtlen, hogy a férfi ne ismerné anyagi körülményeit, de abban mindenestre igazva van, hogy ezt kötelessége őszintén feltárnia előtte. A boldogsághoz fokozott joga van másoknál, hiszen eddig még csak szenvedés volt az élete, mégis megtalálta a vigasztalást, örömet tiszta lelkében. Legjobb, ha mindent őszintén elmond, akkor azonnal megkönnyebbül és tisztábban is lát. Ha a férfi szereti, akkor elveszi az áldatlan körülmények ellenére is és akkor igazán boldog lehet — ha pedig nem tud megbirkózni ezzel a sok, zavaró bajjal-gonddal, akkor meg úgyis csak szakítás lenne későbbben a vég. Legyen bátor és irányítsa kissé az életét s meglátja, minden rendbe fog jönni.

Bűnös vagyok-e? Őszinte választ kért tőlem, tehát

nem szabad haragudnia, hogy őszintét kap. Bűnös. Hiú, szívtelen, önző s nem törődik mások életével, pusztán hiúságból átgázol rajtuk. Barátnőjéhez hűtlenebb már nem is lehetne s megérdemli majd, ami következni fog. Mert meglátja, ennyi lelkiismeretlenség nem marad viszonzatlanul. Ha idejében észre nem tér, ott csalódik legnagyobbat, ahol legkevésbé várja. Gyermeké már eszmél s majd meglesz az ítélete a dologról. Akkor majd öregségére olyan egyedül marad, ahogy megérdemli.

Szeretnék vigasztalást nyerni. Most, mikor embermilliók az életükért küzdenek, igazán jó dolga van, hogy csak ennyi a problémája. Azt hiszem, 15 év alatt van s így ráér szerelmi fájdalomával — majd vagy tíz év múlva is — ilyen intenzíven foglalkozni.

Ágnes 16. Az említett pályázatot nem olvastam, de a vállalat közismert, komoly, megbízható. Hihető, hogy csakugyan elfogultság nélkül bírálja el a dolgokat és utat akar nyitni a tehetségeknek. Mindenki örül, ha igazán irodalmi értéket kap s így küldje csak el bátran írásait és várja meg az ítéletet s majd annak idején nyugodják is meg benne.

Szegény gazdag asszony. Forduljon megbízható ügyvédhez és tárja fel neki a helyzetet. Vigyáznia kell, nehogy megkárosítsák. Bár sikerülne szépen rendbe hoznia elrontott életét.

H. Magdolna. Jó volna, ha szomorú sorait olvashatná a sok, elkényeztetett leány s látná, milyen nehéz, küzdelmes élete lehet gyermekkorától fogva egy kicsi lánynak. Jobb, ha még nem megy haza, hanem kívárja, hogyan viselkedik apja. Vasárnaponként meglátogatja őket addig is. Majd édesanyja és nagyapja megmondják mit tegyen, hiszen ők szeretik és javát akarják. Szívből kívánom, forduljon jobbra nehéz élete.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jelét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA: HATTYASY KATALIN

A HÁBORUS EGYSZERŰSÉG

nem ártott a divatnak; vonalban, színben, fizéles összeállításban semmiesetre, legfeljebb a ruhásszekrényekben tapasztalható számbeli csökkenés. Érdekes, hogy a háborús Németországban milyen szépen dolgoznak a divatiskolák, divatközpontok, szalonok. Teljes tavaszi-nyári kollekciót készített a Haus der

Mode az idén is, bemutatva nemcsak az ötletes, új modelleket, hanem az új, kiváló műanyagokat is. Ezek között akad kukoricaszárból, paradicsomlevélből, nikotinmentesített dohánygyökérből készült, mutatós és új eljárással gyúrhatatlenné tett szövet, de a selymek között is igen szép anyagok vannak. Nem tartozik a divathoz, de rendkívül érdekes, hogy a németországi bombakárosultak, vagy a harc térről hazatért sebesültek az NSV. rövidítésű legnagyobb német jótékonyági intézménytől egyszerre két rend ruhát kapnak ajándékba. Két rend ruhát, mert az egyik munkára való, a másik vasárnapra. Ez az utóbbi azért fontos, mert a szép, tiszta ruha, a jó öltözködés növeli az önbizalmat és a dolgozók energiáját. Ugyanezen a megállapításon alapszik az a törekvés is, hogy a divatipart, — mely minden ellenkező híreszteléssel szemben, ma már igenis sok embernek kenyerét adó, komoly ipar — a németek a háború alatt anyagihiány és munkáshiány ellenére is felvirágoztatták. Nem hagyták kihasználatlanul te-

hát azt a lehetőséget, hogy Párizs helyett Berlin és Bécs magához ragadja az európai divatirányítást. Ugyanez a szerep vár Budapestre — a Balkán felé. Eddigi délkelet-európai divatbemutatóink már sok dicsőséget hoztak a szakmának s a modellek, rajzok tömeges rendelése azt bizonyítja, hogy Budapest a divat terén is teljesítette hivatását.

Tavaszi sportkosztüm :
zöld, fekete esikős bő
szoknya, feketealapú,
zöld esikős kabáttal. A
kabát készíttetes.

(Haus der Mode-modell,
Bécs.)

Közöljük olvasóink alakítási ötleteit

Tömegesen érkeznek szerkesztőségünkbe levelek, amelyekben olvasóink felkérésünkre ruhaalakítási ötleteiket írják le s ezzel sietnek régiből újat alakító, de azért mégis divatosan öltözködni szerető asszonytársaik segítségére. A heti posta legsikerültebb ötleteit az alábbiakban közöljük:

A valamikor nagyon divatos sálkendőkből annak idején sokat kötöttem, horgoltam, különböző színben. Most háromat felfejtettem közülök s a sokkal praktikusabb, hosszúujjú kötött kabátka formáját választottam. Cstkosan kötöttem, fehér, barna, piros színű gyapjúfonókból. Férjem egyik igen régi pepila nadrágjából térdnadrágot varrattam magamnak, ebben teljesíték Légo-szolgálatot. Ajánlom mindenkinek, hogy riadó esetén vegye fel eddig csak sporthoz használt nadrágját, vagy nadrágszoknyáját, mert esetleges mentés esetén könnyű mozgást, tehát gyorsabb mentési ütemet biztosít.
Beküldte: Halász Gyuláné, Miskolc.

Régi nagy háztartásom alaposan összezsugorodott. Ezért nincs szükség arra a tizenkét tarca kerli abroszra sem, amelyekkel régebben a kertben terítettem. Az abroszok igen jó anyagból vannak. Négy kislányomnak készítettem most belőlük kantáros nyári ruhát. Fehér blúzzal igen jól hal a skótkockás, vászonszerű anyag.
Beküldte: Scheldmayer Ferencné, Budapest.

Két régi ruhából hoztuk ki, házivarrónővel a következő összcállítást: az egyik ruha barna szövet volt, meglehetősen szűk szoknyával, de hosszú ujjal. Az ujjakat betetöltük a szoknyába s divatos bő szoknya lett be-

Kettőből egyet jelszóval öltözködjék a mai nő. Fekete derékrész, a húzott szoknya és a ruha ujjai fehér alapon piros esiközással

Egyszerű sima ruhánkat farkasfog díszítéssel és egy élénkszíni övvel tehetjük változatossá

Tavasza és nyárra: piros vászonkabátka fehér díszítéssel, hozzá glokniba szabott fehér vászonszoknya piros rádolgozott esiközással

Szürke tavaszi kulikabátka zöldesíkos sálfazon résszel és mellénnyel, hozzá piros pullover, kalap-sapka és kesztyű

lőte, bevágott zsebbel. A másik ruha, amely patacközd, vékonyabb szövetből készült eredetileg — blúz helyett, hajlóval, elöl két sor gombolással, hosszú ujjal. A

feleslegesen maradt szoknyájából pedig kislányomnak készült ruhácska.

Beküldte: Zombory-Csillag Lajosné, Budapest.

Régebben nagyon divatos, középbarna antilopkabátomat használok most fel díszítésekre. A kabát már régen nem kabát, mert két évvel ezelőtt bőrmuffot és bőrsapkát, valamint vállra akaszthatós táskát készítettem belőle, most pedig a muffból és sapkából széles övet és mandzsettát vágattam, drapp szövetrohámhoz, valamint homokszínű tavaszi kabátomhoz. Az egyik-másik szövetrohámot pedig úgy frissítettem fel, hogy zöld alapon barna, magyaros mintájú díszítést helyeztem el, a derékon és a szoknya alján.

Beküldte: Ádám Margit, Baja.

Emprimémaradékkal kombináltam fekete szövetrohámot, mely a következőképpen vált téliből tavaszivá: az ujjait rövidre vágtam le, az eredetileg kétrészes fazonat egybedolgoztam s most hosszított derékkal, ráncos szoknyával vise-

Tavaszi szövetrohákhoz és kosztümökhöz ilyen filekalapot mutattak a Haus der Mode divatbemutatóján
(Boja Lenke rajzai)

lem. A kabátjellege azonban így is megvan a felső rész szabásának, ebbe tettem empriméplasztont, továbbá a felső rész két oldalára emprimé-szalagbefűzést, mely lent, a derékon vonalon esokorba végződik. Beküldte: Selmeczy Ottóné, Gács.

Régi rövid bőrkabátomból toldottam ki két serdülő leányom tavaszi kabátját, még pedig úgy, hogy ez a toldás szártszándékkal így készített kombinációnak számít. A drapp kabátokhoz a barnára festett bőrbetoldást a vállon eszközöltük. Így az egész vállrész s a hát és mellrész egy darabja is, valamint az ujjak fölseje egy darabon barna bőr. Kinőtt kabátok toldására szerintem, igen ötletes megoldás ez, melyet bőr hiányában szövetből is készíthetünk.

Beküldte: Verő Gyuláné, Nagypárad

Empriméruhám közül kiválasztottam a két legrégebbit, a legmosottabbat és biedermeierszerű fazonban összekombináltam őket, mert színben egyébként is harmonizáltak. A felső rész hosszított, szűk derekát elől a szoknyáig sűrű gombolás díszíti, a szoknya köröskörül ráncolt s a két rész találkozásánál elől, valamint a váll alatt sodrott szalag vonul végig, két végén esokorban végződvé.

Beküldte: Magyarai Jenőné, Pécs.

A „Haus der Mode” abroszruhája: szürke berakott szoknya, abroszanyagból készült, kétgombosors felsőrészel, a blúz alja kirojtozva

piros
dísz-
szoknya
zással

abátka
részszel
piros
a és

A má-
kzöld,
készült
helyett,
gom-
al. A

IRTA: TURI TURGONYI ANDRÁS

Egy hétfő estén történt, hogy tíz óra tájban, mikor hazafelé tartott, az elhagyott villanegyedben, az egyik sarkon hatalmas fehér juhászkutya bukkant elő és néhány lépés távolságban hangtalanul mögéje szegődött.

Bizsergető, rossz érzés fogta el, ahogy hátra-hátra nézve figyelte az elhanyagolt külsejű, óriási állatot és minden pillanatban attól tartott, hogy egy óvatlan másodpercben a tarkójának ugrik.

A kutya némaságában volt valami félelmetes, szinte fellélekzett, mikor elérte a villáját és hirtelen mozdulattal betette maga után a vasrácsos kaput.

Magános, gazdag aggregény volt, kicsit könnyelmű és szótlan. Másnapra elfelejtette a kutya-dolgát, hanem amikor este újra az említett kis utcán bukkantott, megint csak előbukkant az állat s mint valami csillogó, lapuló árnyék, megint hazakisérte.

A következő napon megismétlődött az eset s a dolog most már úgy nézett ki,

mintha az állat valósággal lesné őt. Hideg futkározott a hátán a rémülettől és egyszer megpróbálkozott barátkozni az állattal. Hirtelen megállott és óvatosan hívogatni kezdte. Becéző szavakat susogott, ügyetlenül csettintgetett és kutya-neveken szólítottatta. Hiába. Az állat mozdulatlanul állott s egy lépéssel sem közeledett.

Újra megindult hát és homlokáról csorgott a veríték, mire elérte a lakását.

Egy teljes hétig tartott ez a játék s az alatt az idő alatt tönkrementek az idegei. Sápadt lett s a szeme furesán csillogott.

Aztán nem bírta tovább. Egyik nap revolvert vett magához és elhatározta, hogy lelövi az állatot. Alig várta az estét. A mellében izgalom szaladgált s mikor a néptelen, sötét utcáskázhoz ért, meglassította lépéseit és elővette a fegyvert.

S a kutya ott volt. Csendesesen bukkant elő egy épülő ház mellől és rögtön a nyomába szegődött. Néhány métert mentek így. Majd egyszerre megállt a férfi és kezében célzásra emelkedett a pisztoly.

Ebben a pillanatban különös rosszullét fogta el. Szeme előtt elhomályosodtak a tárgyak, a hold tenger-nagyságúra nőtt, talpa alatt megingott a föld és apró hörgéssel felbukott.

Még látta, amint a nagy fehér állat feléje tart és elvesztette az eszméletét.

Egy fehér kórházi ágyon tért magához.

Mellette orvos állott és komoly arccal nézte.

— Na, végre — szólalt meg az orvos. — Ha öt perccel később hozzák, vége van. Éppen idejében kapta az injekciót.

— Hogy kerültem ide? — kérdezte rekedten.

— A kutyájának köszönheti.

— A kutyámnak? — és fejében lassan tisztulni kezdtek a gondolatok.

— A kutyájának. Nagy fehér állat. Ő vonszolta magát a legközelebbi házig és addig vonított az ajtó előtt, míg felfedezték. Mondhatom, derék, hűséges kutya.

— Igen — motyogta a beteg, — derék kutya.

S a fegyverre gondolt, amelyet lövésre emelt s amit, ha csak egy pillanattal hamarabb süt el, akkor most... Ūristen, akkor most halott.

— Hol van a kutya? — kérdezte gyengén.

— Nem tudom. Várjon, megkérdezzük Jánost. Ū húzta be.

Csengetett. Kékkabátos férfi lépett a szobába s az ajtóhoz támaszkodott.

— Hol van az ügyvéd úr kutyája? — fordult feléje.

— Nem tudom. Elszaladt, mikor az urat kocsiba emeltük.

— Biztos hazament — szólalt meg vigasztalón az orvos. — Ilyen okos állat.

— Biztos hazament — motyogta a beteg és hirtelen furesa bűnbánat és maró szomorúság fogta el.

A kutyára gondolt, amely kint csatangol valahol a réteken és az emberi igazságtalanságra, az emberi lélek tehetetlen kegyetlenségére.

— Kutya — mondotta rekedten és érezte, hogy szemébe könny szökik. — Sohasem látom többé...

János és az orvos értetlenül néztek rá, de ő nem törődött most velük. Oldalt fordult, tekintetét az üres falra szegezte és úgy érezte, hogy oszobán és gonoszul eltaszított magától valakit.

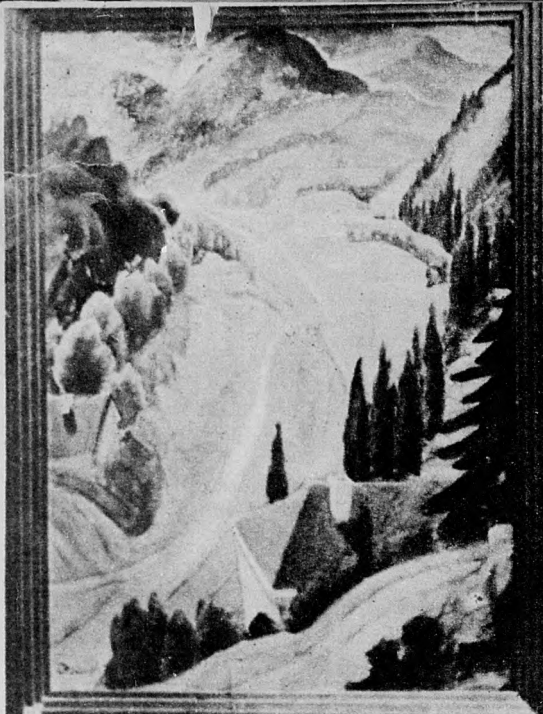

Bőrápolás
tetőtől-talpig:

Vasenol

gyermek-puder testápoló-puder láb-puder

Országgh: Bajor táj

Agh-Aikelin: Csiga

SPIRITUÁLIS MŰVÉSZEK

Csendben dolgozó, elmélyült hittel alkotó kis csoport a magyar képzőművészetben a Spirituális Művészek Társasága. Nevük talán kissé különösen hat, hiszen igazi művészetet, érzékletes kifejezést lehetetlen lélek nélkül elképzelni s így Monet, Leibl, Munkácsy, Böcklin, az impresszionista, vagy naturalista iskola bármelyik nagysága bát-

ran nevezhető spirituális művésznek. A Nemzeti Szalon mostani kiállításának résztvevői azonban mégis jogosan viselik zászlójukon ezt a címet, hiszen valamennyien hangsúlyozottan elsősorban a lelkeség teljesértékű érvényrejuttatásáért harcolnak még akkor is, ha ez a törekvés nem kedvez mindenben érvényesülésüknek. Katalógusuk

előszavában leszögezik művészi hitvallásuk alaptörvényét: „A 19. századvég és a 20. század első három évtizedének művészi törekvései az új formanyelv kialakulásának jegyében állanak. E formanyelv keresésének szélsőséges hajszolása közben lassan háttérbe szorult a művészet igazi célja — a lélek”. Megállapításuknak kétségtelenül van jogosultsága, ezt döbbenetes erővel bizonyítja a csőd, amely a dekadens, szétzilált, beteg keresés zsákutcájaként ma már világosan látható. Érdemes végigmennünk a kiállításnak a képei előtt, hogy megfigyeljük, milyen eszközökkel, milyen törekvések-

Hj. Czene:
Kukoricakapálók

kéls a formáknak milyen kivettségével igyekeznek a csoport szép és igaz feladatát szolgálni.

Első helyen Remsey Györgynek, a társaság alapítójának képeiről kell beszélnünk. Remsey elmélyültsége tiszta tükörben mutatja a művész felfogását s habár képei sokszor tartalmazznak konkrét irodalmi, filozófiai elemeket és fogalmakat, az erős festőiség mégis kizárja a zavart műveiből. Határozottság, a lírai tónus

Apátfalvi Czene: Országút

Kapussy: Székely gazda

Híki Erzsébet: Hazafelé

tisztacsendű étere lebeg képein. Ifj. Czene Béla nyugodt neoklasszicizmusa — felületesen szemlélve — kiesik a társaságból, azonban részben témái, részben művészetében való hite, elmélyültsége kétségtelenül a többiek mellé állítja. Apátfalvi Czene János erős tehetsége rangot jelent az általa képviselt stílusnak is. Cz. Híki Erzsébet képein a kis részletek finom, primitív bája jelenti legszebb erőnyeit, de kompozíciójuk sokszor érezzük Czene Béla hatását. Országgh Imre színekben feloldódó, komolyértékű aquarelljei, temperái erős hitet tesznek ennek a magános művésznek törekvései

konszenves. Albrecht Ferenc sokhelyütt Hrabéczy képeinek levegőjét idézi, útja nehéz, de fejlődése biztató. Hegedűs László változatos egyénisége sok szép eredményt mutat fel. A két szobrász, Eösz András és Antalffy Mária méltón képviseli a társaság szellemét műveivel. Eöszé legspirituálisabb szobrászunk, az anyag csaknem eltűnik szobrainál, csak a szellem fénye sugárzik felénk. Antalffy Mária plasztikai készsége finom alkotásokban nyilvánul meg s biztos, hogy további elmélyülése egyéniségét is határozottabban tudja majd hangsúlyozni.

György László

mellett. A lélek színei lobognak képein, a valóság teljes megvallása mellett. Agh-Aikelin Lajos egyes képeivel Rousseau buja, nyugtalan fényekben, színekben izzó világát idézi az elmélyülés tiszta elvontságának érzékeltetésével. Mészáros Dezső régi műveinek szecessziós magánossága nem tudott visszhangot kelteni bennünk, csak vitathatatlan technikai készségét értékelhetjük. Kapussy György naturalista portréja telítve van jelentős formakész-séggel. Náray Aurél műveivel csaknem szimbóluma a társaság törekvéseinek. Szendy Arisztid francia finomsága ro-

A DÉLIBÁB HUMORÁ

Fontos ügy

— Kedves professzor kollegám, a nyolcas beteget újra sürgősen meg kell operálni. Rendkívül fontos az eset.

— De hiszen ezt a beteget néhány órával ezelőtt már megoperáltuk.

— Igen, de a gyomrában felejtettem a szemüvegemet, amely nélkül egyetlen lépést sem tudok tenni.

LEÁNY- KÉRÉS 1944

— Lányunk biztosan igent mond ennek a házias fiúnak. A fiú elhozta neki meglepetésül azt a tortát, amit ott-hon sütött.

(Woche)

DIÁKKÁVÉHÁZBAN

- Fizetél már?
- Még nem. És te?
- Én sem.
- Akkor mire várunk?

Duhaj férj

— A férjemmel nem lehet bírni, olyan duhaj. Multkor összetörte a hálószobában a nagytükröt.

— Rémes! Hogy történt az eset?

— A tükör előtt állt, amikor egy vázát hajlítottam mérgemben feléje, ő meg elkaptá a fejét.

Mecénás

— Szép hangja van ennek az új énekesnőnek?

— Én csak azt tudom, hogy volt egy ember, aki ezer pengőt is adott volna, ha csak egyszer énekelni hallja.

— Ki az illető?

— Egy süket bankár!

Ügyes ember
Kalocsa úr magánéteklív.
Egy nap igen búsan jár az utcán. Ismerőse megkérdi tőle.

- Mi történt, Kalocsa úr?
- Átkozottul peches vagyok.

Három napja üldözök egy csirkefogót és ma már majdnem megfogtam, amikor eltűnt egy ház kapujában, ahová nem mehettem utána. Ugyanis az volt kitérve: hogy tilos a bemenet.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem örzünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbeli megküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk. Művészek és közéleti szereplők lakcímét, telefonszámát nem közölhetjük. Magánéletüket érintő kérdésekre nem válaszolunk.

Klmer Imre. A rádióba címezve levelét. — **Rákosliget,** Magdaléna. Novellái nem ütnek meg mértékünket. — **Mária.** Jelentkezzen bármelyik filmgyártó cégnél. — **Balog Oszkár.** Két hölgy és egy férfi. — **Gádor I., Bag.** Irjon a Magyar Vöröskeresztnek (Budapest, Baross-u.). — **Humor- király.** Mondja kedves „humor- király” úr, komolyan gondolta ezeket a „vicceket”?!... — **Móra Júlia.** A hír közléséért nem kell fizetni. A jellegű leveleket sajnos nem továbbíthatjuk s ezért pontos cím nélkül nem is közölhetjük a levelet. — **Tóth Erzsébet.** Ügyes kis írás, de mi nem használhatjuk. — **Papp Joli.** Művésznők és művészek címeit nem közöljük. **Békésahai leány.** Levele kissé későn érkezett. — **P.**

Erzsébet. Lukács Margit. — **Csikós István.** A dallam elég sikerült, de a szöveg gyenge. — **Pesterzsébeti leányok.** Ne türelmetlenkedjenek, ha a válaszok késnek. Irjanak tovább is, szerezzenek örömet harcoló honvédeinknek. — **Diák, Komárom.** A fordítás jobban sikerült, mint a másik. Olvasson sokat. Biztosra vesszük, hogy van érzéke a versíráshoz. — **Léda.** Gyenge vers. — **Nadas Júlia.** Ez bizony nem vers még. — **Zsuzsika.** Ertesztései nagyon tévesek. — **Vásárhelyi olvasók.** Ilyenirányú leveleket sajnos nem közölhetünk az „Olvasó rovatá”-ban. — **Megyeri Erzsébet, Babarc.** Sajnos nénikéje címét mi sem tudjuk kitalálni. — **Szabó László.** Zavaros és kissé még kiforratlan írás.

Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS.** Felelős kiadó: **PAIZS GÉZA.** Kiadótulajdonos: **Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.** Budapest, VII., Dolány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Dunántúli nyaralóhely. 12. A koldus. 13. Kicsinyítő képző. 15. Apátlan-apatlan. 16. Azonos magánhangzók. 17. Sas Aladár. 18. Eladás eleje. 20. Calaisstal szemben van. 22. S. Z. Z. 23. Ódon. 25. Nyakvédő. 26. Illat. 27. Le, elnyomás. 28. Papagájnév. 29. Szünlüti. 30. L-lel a végén: székely férfinév. 32. Olasz utazási iroda volt. 33. Női becenév. 34. Névelővel: mindnyájunknak bőven van. 36. Szellemi munkás. 37. Személyes névmás. 38. Értékesíttem. 40. Vissza: ételízesítő. 41. Adta vala. 42. Baráti nemzet. 44. Nem azonosság.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		12									
13	14		15				16				17
18		19		20			21			22	
23			24		25				26		
27							28				
29					30	31			32		
33				34				35		36	
37			38						39		40
			41			42				43	
44											

Függőleges sorok: 1. Kerítéssel látta el. 2. Olasz skálahang. 3. A. K. A. 4. A láb része. 5. Gyógyszere. 6. N. E. A. V. A. 7. Német részvénytársaság rövidítése. 8. Törlesztést könyvel. 9. Magyar Távirati Iroda. 10. Á. Ö. 11. Nagyvállalat vezetője. 14. Tűzre veti. 17. Ő is a Sajtókamara tagja. 19. Névelővel: ünnepi dísz. 21. Ilyen például a híd és a meleg. 22. Ilyen iskola is van. 24. Zamatja. 26. Seres Rózsa. 31. Ernő. 32. idegen nyelven. 38. Ritka férfinév. 39. M. E. S. 41. Rangjelző szóeska. 43. Cs. régi helyesírással.

BETŰREJTVÉNYEK

4.	2.	3.
a Katica	lö lö	k k k erősség
4.	5.	6.
sérét	KÁNY KÁNY	e e 2 2

26. 19. sz.

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

K I S G Y E R M E K H A L
I D E I R O I L A M A
P E H S E M F E L E L
U G O R D A R A B O L A
H E L I U M A S A V R
A N K R É M E S Á R A
T E S A N B O N N E
O K M Á N Y O K N Y Á R
L Ó U K C N E
T A R A S C O N I I M Á
A R A T C S O M A G O L

A 18. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Zöldszilváni. 2. Rizling. 3. Oportó. 4. Leányka. 5. Csupaki. 6. Furmint.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, félévre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomása, Budapest

Ha kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak. Továbbítja a Vöröskereszt Budapest, VIII. ker., Baross-utca 15

ODOL

Szép fogait megcsodálják, ha azokat helyesen ápolja. Használja napi szájápolásához

az

FOGPÉPET

Déliháb

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csakis ez a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos hűvös érem lapnak. Ne fogadja el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!